

Štórski

STORE

ŽELEZAR

ST. 10 — LETO VII. — 25. 10. 1967

NOVI UKREPI NA OBZORJU

Izvečki iz govora tov. glavnega direktorja, Tugomerja Voge na informativnem sestanku, ki je bil dne 11. oktobra 1967 v gasilskem domu Železarne Štore. Sestanka so se udeležili vsi predsedniki delavskih svetov enot, vsi predsedniki sindikalnih podružnic, vsi direktorji sektorjev in obratovodje ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij Železarne Štore. Seji je prav tako prisostvoval tudi predsednik delavskega sveta podjetja, tov. Ignac Zagoričnik in predsednik upravnega odbora, tov. Šeliga Vinko.

Uvodoma je tov. gl. direktor dejal, da je namen sestanka, seznaniti navzoče s problemi, ki so nastopili v podjetju posebno v drugem in tretjem kvartalu tega leta, kar je imelo tudi za posledico znižanje osebnih dohodkov. Tov. gl. direktor je poudaril, da so težave nastopile

tem kotlu. Vsi iščemo rešitev za zaposlovanje naših kapacitet v enostavnejših kvalitetah, kjer je akumulacija minimalna in naša rentabilnost v upadanju. Črna metalurgija je vsled tega zahtevala pri naših najvišjih forumih sprejetje določenih predlogov, ki bi izboljšali trenutno

Dne 6. 10. 1967 je bilo na Teharjih posvetovanje predstavnikov črne in barvne metalurgije. Več o tem berite na tretji strani.

namensko vlagala deloma v črno metalurgijo, deloma pa bi ta sredstva koristili za obratna in kreditna sredstva za pospeševanje prodaje opreme na domačem in tujem tržišču. Nadaljnji ukrep, ki bi saniral sedanje stanje nelikvidnosti, je predlog, da se nihče od trgovcev ne more vključevati v nove uvozne angažmane, dokler ne poravnava račune domači črni metalurgiji. Sedanje stanje, ko podjetja in trgovine dolgujejo črni meta-

boljšanje, vendar pa ne od danes na jutri. Izrazil je upanje, da smemo realno računati na te premike v nekaj mesecih.

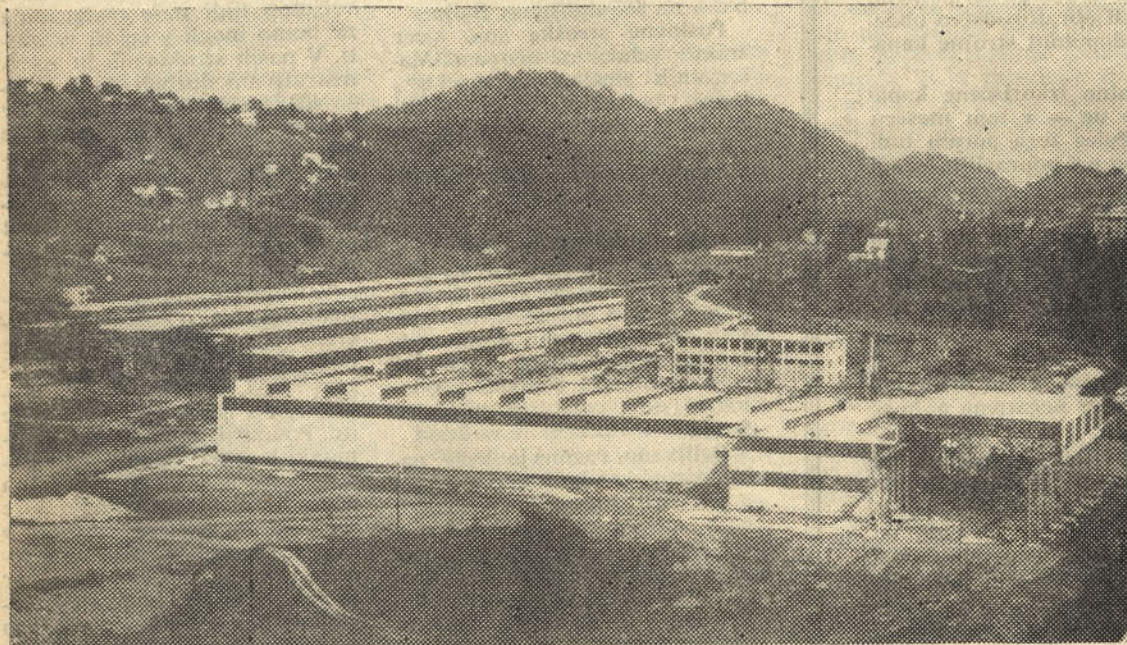
Potem ko je podrobno orisal položaj črne metalurgije v Jugoslaviji in težave, ki se ob tem pojavljajo, je tov. gl. direktor podrobno orisal položaj našega podjetja in težave, ki so odraz tako zunanjih, objektivnih činiteljev, pa tudi odraz določenih momentov, ki so rešljivi v samem podjetju. Pri tem je dejal:

»Videti je, da bomo našo plansko proizvodnjo v letošnjem letu realizirali točno s 100 % in da bomo proizvodnjo v primerjavi z letom 1966 povečali za 1 %. Od tega bo surovo železo za 8 % nad planom, surovo jeklo v okvirih plana, valjanih produktov bo za 4 % manj, odlitkov za 13 % manj, valji bodo ostvarjeni s 100 %, šamotna pa bo nad planom za 4 %.

Realizacijo bomo predvidoma dosegli z 11.369 milijonov S-dinarjev, to je s 97 % letošnjega plana. Iščemo še rešitve, da bi se še bolj približali polni planski postavki.

Naročil za belo surovo železo imamo dovolj. Valjarna je zasedena, vendar z neakumulativnim asortimanom, v livarni sive litine je pomanjkanje naročil za kokile, ker je bilo storiniranih preko 2.500 ton koki (Jesenice in Smederevo). Livarna valjev kljub zadostnim kapacitetam ne bo preseгла 2.600 ton, zaradi zmogljivosti obdelovalnice valjev. Šamotna ima kapacitete pokrite z naročili v višini 86 %, manjka nam še za 1000 ton naročil.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pogled na Štore II. V ospredju livarna sive litine.

pri vseh podjetjih črne metalurgije zaradi znanih vzrokov, kot so:

- zmanjšanje potrošnje v kovinski industriji,
  - nekontroliran uvoz proizvodov črne metalurgije,
  - določeni zastoji na investicijskih delih,
  - preširoka mreža trgovinskih organizacij, ki povzročajo na tržišču zmedo,
  - visoka nelikvidnost, itd.
- Vse železarne so se znašle v

stanje. Zahteva se, da se ponovno vzpostavijo koordinacijska telesa — konzorciji — sestavljena iz proizvajalcev in potrošnikov jekla. Prav tako se zahteva, da se od sedanjih 120 uvoznikov poslej le še 8 trgovskih organizacij ukvarja z uvozom proizvodov črne metalurgije.

Naslednja akcija, ki je predložena, predvideva, da bi se sredstva, ki bodo pritekala kot rezultat zaščitnih uvoznih mer,

lurgiji preko 80 milijard S-dinarjev, je nevzdržno. Tov. gl. direktor je ob tem poudaril, da bi izpolnitev vseh teh predlogov lahko povzročila določeno iz-

Ob hudi letalski nesreči, ki je terjala življenja šestih članov delovne skupnosti, izrekamo kolektivu HIDROMONTAZE Maribor naše iskreno sožalje.

Kolektiv Železarne Štore

Proizvodnja v septembru

V septembru dosežena proizvodnja 7720 t predstavlja samo 6,1% osnovnega plana in je za 24% oziroma 2434 t nižja od proizvodnje v lanskem septembru. Glavni vzrok temu je izpad proizvodnje surovega železa. Sledi še nižja proizvodnja v valjarni, nadalje zmanjšanje proizvodnje kokil v livarni sive litine, nekoliko nižjo proizvodnjo pa ima tudi šamotna, ki išče ustrezna naročila s strani kupcev.

ELEKTROPLAVZ je imel remont, kar je v skladu z dinamičnim planom proizvodnje za leto 1967.

JEKLARNA je presešla operativni plan in za obratovanje tik pred remontom, poleg tega pa še brez tekočega gradlja in plina, dosegla visoko storilnost pečl. Izmeček ima nad normativom in nad lanskeletnim povprečjem. Obrat pripisuje ta pojav slabši kakovosti šamotne opeke. Poraba surovin je v okviru normativov, presežena je samo potrošnja kokil zaradi slabše vzdržljivosti.

VALJARNA ni izpolnila operativnega plana predvsem zaradi nižje storilnosti pri valjanju za izvoz. Imela je tudi pogoste zastoje pri menjavi valjev, poleg tega pa 34 t valjane robe ni javljeno v proizvodnjo, ker je lužena šele v oktobru. Zaradi nizke proizvodnje in zahtevnega asortimana, ki v prodajnih cenah nima kritja za višje stroške, bo finančni rezultat tega meseca negativen.

LIVARNA SIVE LITINE je imela po operativnem planu 350 t kokil, obračun proizvodnje pa prikazuje 440 t. Zaradi spremembe dobav Zelezarni Jesenice je obrat znižal zalogo kokil v adjustaži, s tem presegel plan proizvodnje, obenem pa prikazal nenormalno visok izplen, ker je bila poraba surovin za zaloge v adjustaži obračunana že v preteklih mesecih. Število zaposlenih se znižuje zaradi redukcije proizvodnje kokil, višek pa je razporejen v druge delovne enote.

LIVARNA VALJEV je v tem mesecu normalno obratovala in presešla osnovni ter operativni plan. Približno dvo-mesečna proizvodnja surovih valjev je na zalogi, kar pomeni, da obdelava zaostaja. To ugotvlja tudi obratovodstvo obdelovalnice in pripominja, da je nujno dopolniti strojne kapacitete.

OBDELOVALNICA ima maksimalno izkoriščene kapacitete, vendar izgublja visoko število ur — v tem mesecu celo 18% — za obdelavo izmečka. Poleg tega porabi tudi precej strojnih ur za dodatno obdelavo pri popravih zaradi slabe kakovosti valjev.

SAMOTNA ima nižjo proizvodnjo kot v preteklih mesecih toda samo pri mali, ker ni bilo naročil. Izpad plavznega plina ima negativni vpliv na kakovost opeke. Obrat ima težave zaradi zastojev pri odpremi. Konec meseca je ostalo 34 t na zalogi prav zaradi nepravčasno izpraznjenih vagonetov.

ENERGETSKI OBRAT je skoraj pri vsej proizvodnji pod planom, ker elektroplavž ni obratoval. Višjo proizvodnjo generatorja plina pa štejemo med negativne pojave, ker je močno dražji od plavznega plina.

ZELEZNIŠKI PROMET IN EKSPEDIT je imel dokaj nizko obremenitev tako pri prvi nabavi kot tudi pri odpremi. Kljub temu so stojnine precejšnje in to zaradi sunkovitega dotoka surovega železa. Ugotovljeno pa je tudi, da nastajajo tudi nepotrebne stojnine in precejšnji manipulativni stroški zaradi nejasnih dispozicij v zvezi z razkladanjem prispele robe.

RAZVOJNI ODDELEK je v kemičnem laboratoriju opravil samo 4445 določitev (povprečje prejšnjih mesecev 5664), ker so izpadle analize za proizvodnjo plavža.

DELOVNA SILA IN PRODUKTIVNOST. Število zaposlenih se je v septembru zmanjšalo za 9. V devetih mesecih imamo povprečje 2108 delavcev in uslužbencev, kar je za 23 več kot v enakem razdobju lanskega leta. Če upoštevamo, da smo lani imeli še 8-urni delovni dan, lahko trdimo, da je porast minimalen. To se odraža tudi v višji produktivnosti za 8,5%.

V samem septembru pa je produktivnost seveda nižja, ker je proizvodnja padla, delovna sila elektroplavža pa je bila angažirana pri remontnih delih.

IZMEČKI. V septembru je ugotovljeno v podjetju 248 t izmečka kar predstavlja vrednost 386 tisoč N-din. V devetih mesecih smo z izmečki izgubili 4205 tisoč N-din, kar je sicer nekoliko pod planskimi normativi vendar nas to ne sme zadovoljiti, saj so izgube pri tej postavki zelo visoke. (Nadaljevanje na naslednji strani)

Novi ukrepi na obzorju

(Nadaljevanje s 1. strani)

Pri zalogah je situacija sledeča: na začetku leta smo imeli na razredu 3 (nedovršena proizvodnja) 2,2 milijard S-dinarjev zalog. V avgustu je bilo teh zalog le še 1,7 milijarde in računamo, da ob koncu leta ne bomo prekoračili 1,8 milijarde S-dinarjev zalog v tem razredu. Tudi v razredu 5 (polproizvodi) smo doslej znižali zaloge od 1,8 milijarde S-dinarjev na 1,79 milijarde S-din. Ocenjujemo da bomo zaloge v tem razredu znižali na 1,58 milijarde S-dinarjev. V razredu 6 (gotovi izdelki) smo imeli na začetku leta 309 milijonov S-dinarjev zalog. Računamo, da bodo ob koncu leta te zaloge malenkostno višje in sicer okoli 336 milijonov S-dinarjev.

Vseh zalog je bilo v začetku leta za 4,3 milijarde, sedaj pa jih imamo za 3,9 milijarde S-din. V teh zalogah je tudi za 179 milijonov S-din nekurantnih zalog, kar pomeni delno zmanjšanje dohodka, če jih preračunamo na realno vrednost.

Na področju likvidnosti nam je uspelo kupce znižati od 3,5 milijard S-din na 3,17 milijard S-din. Obveze do dobaviteljev smo zmanjšali od 1,2 milijardi S-din na 885 milijonov S-din.

Poslovne stroške smo sicer znižali, vendar ne bistveno. Materialnih stroškov je za 1,6% manj, obe režiji smo zmanjšali za 1,2%, delovno silo pa za 2,8%.

Produktivnost izračunano po kazalcih kg/h, smo povečali za 8,5%.

Osebnih dohodkov smo lani v osmih mesecih izplačali za 2,16 milijarde, letos pa v istem razdobju za 2,08 milijarde, toroj za 4% manj. V prvih 8 mesecih lanskega leta je bil povprečni osebni dohodek 86,900 S-din, letos v istem razdobju pa 82,800 S-din.

Delitveno razmerje kaže naslednjo sliko: lani smo v 8 mesecih dali za osebne dohodke 62%, letos pa že v prvih 8 mesecih kar 108,7%. Vzrok za takšno stanje je v omejitvi proizvodnje, zmanjšanje akumulativnosti itd. Najboljšo ilustracijo nam nudi podatek, da smo lani dosegli 34 dinarjev dohodka na 100 dinarjev realizacije, letos pa samo 27.

Izvoz je v letošnjem letu precej višji od lanskega leta. Najpomembnejši obrat v izvozu je valjarna, potem pa še odlitki in valji. Medtem ko smo imeli lani iz izvozne dejavnosti pozitivno razliko v višini 28,1 milijonov S-din, bomo letos imeli negativni obračun izvoza v višini 89,7 milijona S-din. To stanje je pripisovati predvsem niskoakumulativnim profilom.

Potem se je tov. gl. direktor zadržal na ukrepih, ki bodo potrebni znotraj podjetja, da bi

se izboljšalo obstoječe stanje. Poudaril je, da te ukrepe lahko razdelimo v kratkoročne in dolgoročne in da so v pripravi že predlogi za samoupravne organe.

S kratkoročnimi ukrepi bi skušali obdržati določeno stopnjo akumulativnosti in ohraniti OD na določeni višini. Tu gre za tako zvano socialno-solidarno akcijo, da ostanemo pri polni zaposelnosti vsi na nižjih osebnih dohodkih. Druga akcija pa je ta, da proučimo vse možnosti za nadaljnje znižanje poslovnih stroškov. »Ne moremo se zadovoljiti samo z izgovorom, češ, da imamo zelo slabo stopnjo opravljenosti. Bolj kritični mora postati odnos do izmečkov, do reklamacij, saj žrtvuemo veliko denarja v napredek naše tehnologije. Postriti je treba tudi odnos do neopravičenih izostankov. Če je kolektiv sprejel obvezo, da bo spričo težke situacije, v kateri se nahaja podjetje, prejemal nižje osebne dohodke, potem ne moremo istočasno še naprej tolerirati neopravičenih izostankov brez slehernih sankcij. Odnos do dela se mora spremeniti.

Stvar je taka, da ob istočasnem padcu akumulativnosti verjetno tudi naše nadgradnje ne bomo mogli v celoti vzdržati. V naših strokovnih in administrativnih službah sta zaposlena 402 človeka, kar predstavlja v letnem merilu 1,36 milijarde stroškov, ali 5,21% od celokupnih poslovnih stroškov. Verjetno bo potrebno tudi ta področja z ozirom na akumulativnost proizvodnje proučiti in napraviti določene ukrepe.

V nadaljevanju je tov. gl. direktor govoril o naši politiki regresiranja in poudaril, da naše podjetje goji še vse oblike regresiranja, od prevozov, prehrane, do regresov za dopuste itd. Poudaril je, da ne gre za je-manje bonitet, temveč za vprašanje, ali naše podjetje v teh pogojih gospodarjenja zmore tolikšno angažiranje sredstev v take namene. »Na področju zaščite je treba zaščititi tisto, kar je zaščite nujno potrebno, pregledati je potrebno strukturo prevozov in vprašanje toplega obroka in dokončno odgovoriti, ali vse to še zmoremo ali ne.«

»Nadaljnji ukrep bo ta, da bomo s 1. januarjem 1968 vse zaloge ognjevzdržnega materiala in vse ognjevzdržne zidarje izdvojili in jih priključili podjetju Vatrostalna. Prav tako se pripravljamo predlog, da bi oddali naša surovinska skladišča podjetju SUROVINA ali DINOS v napravami in zalogami, skupno z delovno silo. Obdržali bi le tiste surovine, ki so nam nujno potrebne. Vse to bo pripravljeno za samoupravne organe, da bodo dokončno odločili. (Nadaljevanje na 3. strani)

NOVI UKREPI NA OBZORJU

(Nadaljevanje z 2. strani)

V principu se moramo tudi pogovoriti o tem, da določene dejavnosti, ki imajo izključen karakter uslug, razen mehanične in elektrodelaavnice, podredimo novoustanovljenemu podjetju stanovanjski enoti, da bi bilo podjetje v bodoče le koristnik njegovih uslug.

Pručujejo se tudi določene možnosti za korekcijo našega sistema delitve dohodka. V današnji situaciji bomo morali predlagati samoupravnim organom drugo formulo delitve dohodka. Vsa direktna proizvodnja je pod stalnim pritiskom tržišča, uslužnostne dejavnosti pa imajo cenike, ki so prilagojeni normalnemu stanju. Te cenike moramo postaviti v direktno odvisnost od proizvodnje. Tudi tak predlog se pojavlja, da bi samo osnovni proizvodni obrati koristili 42-urni delovni teden pomnožen s koeficientom. Ostala dejavnost pa bi imela znižane osebne dohodke za 14%, to je, obračunal bi se jim osebni dohodek na podlagi 42 efektivnih ur v tednu. Tudi to stvar je treba proučiti.

Med članstvom našega kolektiva se sliši še en predlog, namreč, da je potrebno napraviti analizo tistih zaposlenih, ki socialno niso ogroženi, ker izhajajo iz bogatejših kmetijskih zaledij in imajo od 5 do 6 ha zemlje doma. Takih je v našem podjetju okrog 30.

Tov. direktor je ob koncu svojega izvajanja poudaril, da je bila to informacija o stanju našega podjetja, o položaju črne metalurgije pri nas, kakor tudi o ukrepih, ki se predvidevajo v našem podjetju. Prisotne je ob koncu zaprosil, da ob priliki razprav na samoupravnih organih o teh predlogih dajo tudi svoja mnenja.

PL

POSVETOVANJE NA TEHARJIH

V petek, dne 6. 10. 1967 je bilo na pobudo in v organizaciji celjskega občinskega odbora sindikata delavcev v industriji in rudarstvu posvetovanje predstavnikov črne in barvne metal. o položaju in perspektivah teh dveh gospodarskih vej. Posvetovanje je bilo pri Mlinarjevem Janezu na Teharjih. Udeležili so se ga predstavniki treh slovenskih železarn, Cinkarne Celje, podjetja IMPOL Slovenska Bistrica, Rudnika Idrije, Rudnika Mežica, Mariborske livarne, predstavnik obč. SS, Ptuj in obč. SS Celje ter drugi.

Posvetovanja se je udeležil tudi predstavnik RO sindikata delavcev v industriji in rudarstvu, tov. R. Žnidar, ter predstavnik republiške gospodarske zbornice, tov. Slaček Edvard.

Na posvetovanju so določili strokovno komisijo za izdelavo zaključkov, na osnovi katerih bo sindikat delavcev industrije in rudarstva, občinski odbor Celje, pripravil informacijo za republiški izvršni svet.

Glavna tema posvetovanja je bila **POLOŽAJ IN PERSPEKTIVE DELAVCEV ZAPOSLENIH V METALURGIJI.**

Po uvodnih besedah tovariša Strmčnik Bernarda in tovariša Boža Lukmana, se je razvila diskusija v kateri so posamezni diskutanti razpravljali o možnostih nadaljnje racionalizacije proizvodnje in dvigu produktivnosti, o integracijskih procesih, o problemih zaposlovanja v sedanjih pogojih gospodarjenja, o razdelitvi narodnega dohodka med delovnimi organizacijami in družbo, o pogojih gospodarjenja v gospodarstvu in negospodarstvu, o rasti družbenega standarda, o carinah, bankah, kreditnem sistemu in drugem.

Nedvomno je mogoče iz vseh diskusij povzeti eno misel, namreč, da sta črna in barvna metalurgija po reformi na gospodarski lestvici na zadnjih mestih. Na takšno stanje vpliva

vrsta činiteljev, ki so deloma rešljivi v samih podjetjih, deloma pa le na najvišjih družbenih forumih. Neenakopravni položaj je posledica določenih instrumentov, kot so nezadostna zaščita metalurških izdelkov, kreditna politika, politika kontingiranja itd.

TRGOVINA DELA ZMEDO

Posebno izčrpna in z jasnimi in zgovornimi podatki podkrepjena je bila diskusija tovariša glavnega direktorja, Voge Tugomerja, ki je dejal, da se z nekoordiniranim intervencijskim uvozom vedno bolj zmanjšuje trg za domačo črno metalurgijo. Poleg tega pa je v Jugoslaviji kar 120 trgovskih organizacij, ki se tako ali drugače bavijo z uvozom oziroma izvozom izdelkov črne metalurgije, kar povzroča na tržišču veliko zmedo. Trgovske organizacije izkoriščajo tudi moment naše pozitivne bilance z vzhodno evropskimi državami in uvažajo ogromne količine cenjenih metalurških proizvodov in pri tem, zaradi nizke carinske zaščite in drugih preferenc, bogatijo. Tovariš glavni direktor je poudaril, da bi se trgovske organizacije pri nakupu deviz za uvoz jekla najprej morale podvreči kontroli, ki bi ugotovila ali so poravnale vse svoje dolgove domačim proizvajalcem jekla. Sedanje stanje, ko ima črna metalurgija Jugoslavije 85 milijard starih dinarjev terjatev, je nevezdržno. Tudi integracijski procesi, je dejal tovariš glavni direktor, so odvisni od ureditve vprašanja trgovske mreže, saj je pri 120 uvoznikih težko govoriti o delitvi programa.

GRE ZA IZENACENJE

Ko je govoril o položaju naše črne metalurgije je tovariš glavni direktor, oprt na podatke dejal, da je le-ta v neenakem položaju tako pri nas, kakor tudi v primerjavi z inozemskimi sorodnimi podjetji. Svoja izvajanja je podprl z naslednjimi podatki:

Indeksi povprečnih zaslužkov na uro.

	USA	Jugosl.	Slov.
Črna metalurgija	100	100	100
Rudarstvo	93	82	97
Elektroenergija	92	137	137
Metalna industrija	89	91	98
Kemična industrija	86	107	107
Transport	78	98	102
Lesna industrija	69	66	80
Trgovina	68	97	109
Bančništvo	64	131	130
Testil. industrija	56	72	82

Osnova za izračun gornjih indeksov so bili podatki o tem, koliko znaša urni zaslužek de-

lavca v posameznih industrijskih panogah v ZDA, Jugoslaviji in Sloveniji. Urni zaslužek delavcev v črni metalurgiji smo označili z indeksom 100 in primerjali ostale industrijske panoge s črno metalurgijo. V ZDA so vse industrijske panoge glede na urne zaslužke pod črno metalurgijo. V Sloveniji so npr. trgovine, banke, transport, elektroenergija in kemična industrija, torej večinoma negospodarske in uslužnostne panoge, da- leč nad črno metalurgijo.

Ob koncu svojega izvajanja je tovariš glavni direktor povedal, da so bili preko Združenja jugoslovanskih železarn posredovani pristojnim zveznim organom predlogi, katerih izpolnitev bi položaj črne metalurgije postavila v približno enak položaj z drugimi vejami gospodarstva.

BANKE NISO ODIGRALE SVOJE VLOGE

Tovariš Albin Miklavc, finančni direktor Železarne Štore, je v svoji diskusiji dejal, da banke niso odigrale tiste vloge, ki bi jo v današnjem času morale, saj v praksi še vedno pretežno prevladuje administrativni način distribucije sredstev. Upravni dobri, sestavljeni iz članov gospodarskih organizacij, so le skromen začetek tistega, čemur pravimo »soodločanje«. Banke nimajo nikakršnih rizikov, ker vlagajo sredstva po principu »kredit boljšemu«, ne glede na to, ali je kredit gospodarsko koristen, ali ne. Razen tega pa banke seveda izkoriščajo tudi težak položaj, ki vlada v gospodarstvu in zaračunavajo visoke obrestne mere pri kreditih, ki jih gospodarske organizacije hočeš-nočeš, morajo sprejemati. Kot drugo pomanjkljivost bank, je tovariš Miklavc omenil dejstvo, da se banke omejujejo na dajanje pretežno le kratkoročnih ali pa srednjeročnih kreditov. Za modernizacijo gospodarstva, ki je predpogoj za uspešnost in rentabilnost, pa so potrebna sredstva dolgoročnejšega značaja. Končno je tovariš Miklavc opozoril tudi na sredstva skupne porabe, rezervnih skladov, ki jih gospodarske organizacije odvajajo, od katerih pa banke ne plačujejo nikakršnih obresti. Vse to povzroča gospodarskim organizacijam škodo.

Tudi diskutanti iz drugih podjetij so v svojih diskusijah ugotavljali podobna dejstva. Ob koncu je bilo sklenjeno, da bodo poslali republiškem izvršnemu svetu informacijo v želji, da bi le-ta prispevala k rešitvi aktualnih in perečih vprašanj, o katerih je na Teharjih tekla beseda.

— P. L. —

PROIZVODNJA V SEPTEMBRU

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

REALIZACIJA. Vrednost fakturirane realizacije v septembru znaša 7483 tisoč N-din. Napram lanskemu septembru je za 32% nižja in predstavlja samo 6,4% plana za leto 1967. To je tudi najnižja mesečna realizacija v obdobju po reformi. Največ je to pripisati nižji realizaciji valjanih proizvodov, deloma zaradi manjših količin, deloma zaradi nižjih prodajnih cen — predvsem za izvoz. Povprečne prodajne cene valjanih proizvodov so bile v preteklih mesecih letošnjega leta za 9% višje kot v septembru. S plačano realizacijo je v tem mesecu nekoliko bolje: za 180 milijonov S-din presega fakturirano. Za toliko so se znižale tudi terjatve do kupcev, ki pa so še vedno zelo visoke, saj znašajo nad 3 milijarde S-din.

Š. A.

DVE SEJI UPRAVNEGA ODBORA

V MESECU OKTOBRU SE JE UPRAVNI ODBOR SESTAL NA SVOJI DVANAJSTI SEJI, DNE 2. OKTOBRA 1967 IN NA SVOJI TRINAJSTI SEJI, DNE 12. OKTOBRA 1967. OSREDNJI TOČKI DVANAJSTE SEJE STA BILI POROČILO ANALIZE TRŽIŠČA ZA PANOGO 114 IN OPERATIVNI PLAN ZA MESEC OKTOBER 1967. ZARADI SVOJE OBSEŽNOSTI JE BILO POROČILO ANALIZE TRŽIŠČA DELOMA PREDMET TUDI 13. SEJE UO, NA KATERI SO MED DRUGIM RAZPRAVLJALI TUDI O POROČILU INVENTURNE KOMISIJE PO KONTINUIRANEM POPISU ZA RAZDOBJE FEBRUAR — AVGUST.

Po potrditvi sklepov in zapisnika 11. seje UO, je UO sprejel poročilo analize tržišča za 114 panogo, ki ga je pripravil tovariš Zmahar Ivan. Sklenjeno je bilo, da se bo preostali del poročila, ki se nanaša na ostale panoge, obravnaval na prihodnji seji UO in da je pred tem potrebno s poročilom seznaniti obratovodje livarne sive litine, valjarne in jeklarne, ki naj sodelujejo na naslednji seji UO.

Posebno obsežna in izčrpna je bila razprava v zvezi z operativnim planom za mesec oktober, ki ga je UO potrdil in paralelno sprejel še sledeče dodatne sklepe:

— ugotoviti je stanje v materialni in rešiti problem zaposlitve oziroma naročil;

— upravni odbor je potrebno informirati, koliko je že bilo in kaj storjeno v zvezi s sklepom o uvajanju terciarne dejavnosti zaradi zaposlovanja delovnih invalidov;

— zaostri je potrebno ukrepe zoper kršilce delovnih dolžnosti, da bi se povečala delovna disciplina.

Kot običajno, je bil operativni plan osvetljen s finančnega, komercialnega in tehničnega vidika, področno analizo pa je podala tudi ekonomska analiza. Podrobnosti o tem, kako smo poslovali v mesecu septembru objavljamo posebej.

Nadalje je upravni odbor na tej seji odobril razširitev delovnega mesta

— mehanik za merilno službo od 2 na 4 delavce,

— instrumentalec pa od 2 na 3.

Omenjeni delovni mesti sta v energetskem obratu. Upravni odbor je pri tem zadolžil kadrovske sektor, da je pri izvršitvi tega sklepa dolžan upoštevati sklep delavskega sveta podjetja, po katerem se smejo delovna mesta zasedati samo s premeštvami v okvirju podjetja in le v primeru nujne zasedbe delovnega mesta sprejeti zunanje sodelavce.

Ob koncu seje je UO še razpravljal in potrdil predlog komisije za izume in tehnične izboljšave za nagraditev tehnične izboljšave ing. Petra Kneza in ing. Nika Zakonjška »Sprememba plinovodov za TH plin.« UO je odobril izplačilo nagrade za racionalizacijo po 48. členu Pravilnika o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlo-

gih za prvo leto v znesku 3.928,17 N-din. Znesek se razdeli med oba racionalizatorja. Omenjeni racionalizatorji smo posvetili poseben članek.

Ko je UO na svoji 13. seji dne 12. oktobra tega leta potrdil zapisnik prejšnje seje, je sklenil predložiti delavskemu svetu v razpravo poročilo stalne inventurne komisije o opravljenem popisu za čas februar — maj 1967 in junij — avgust

— tesneje se je povezovati s kupci, da bi s tem zagotovili zanesljiva naročila. Pri tem je potrebno realizirati želje mnogih kupcev, ki bi radi vspostavili trajno sodelovanje z našim podjetjem;

— dosledno je potrebno spoštovati pogodbene obveznosti tako glede rokov, kot glede kvalitete. Kupec mora biti primarna skrb proizvajalcev v obratih in strokovnih službah v podjetju;

— posebno pozornost je potrebno posvetiti reklamacijam s tem, da se razlikuje reklamacije, ki so posledica napak v proizvodnji in reklamacij, ki so posledica drugih faktorjev. Tako je potrebno reklamacije, ki zmanjšujejo dohodek, obravnavati pred delavskim svetom

no sive litine, ter poročilo o naročilih v livarni valjev. Poročilo v zvezi z livarno valjev je potrebno pripraviti do ene prihodnjih sej in mora vsebovati problematiko kapacitet in izvrševanja naročil.

Upravni odbor je nadalje sprejel pojasnilo glavnega direktorja, tov. Tugomerja Voge, v zvezi s korekturo obračuna osebnega dohodka za energetski obrat. S tem pojasnilom je bila pojasnjena napaka, zaradi katere izračun ni bil točen. Zato se spremeni sklep UO z 9. seje z dne 21. julija tako, da se osebni dohodek za energetski obrat izračunava na podlagi osebnega dohodka drugih enot in ne na podlagi dohodka, kakor je glasil prvotni sklep.

Pod točko razpalo je UO razpravljal in sklepal o naslednjih zadevah:

a) Mastnak Maksu in Vidic Antonu odobri upravni odbor 50 dni neplačanega dopusta s tem, da imenovana povrneta podjetju prispevke, ki jih je dolžno plačati socialnemu zavarovanju za čas njune odsotnosti. Delavca bosta v primeru ukrepov na področju zaposlovanja v času njune odsotnosti obravnavana enako kakor ostali delavci.

b) UO potrdi odločbo direktorja splošnega sektorja, s katero je bil šeško Jože, čuvaj v nadzorni službi odstranjen iz delovnega mesta zaradi tega, ker je neupravičeno uporabil pištolo, ko je bil fizično napaden. Ta odločitev velja tako dolgo, dokler ne bo izdana odločba Komisije za varstvo delovnih dolžnosti, nakar bo o njegovem delovnem mestu ponovno razpravljali upravni odbor.

c) UO zavrne prošnjo Ludvig Jurija za oprostitev vračila študentske pogodbe in za odpis terjatve iz tega naslova. UO je pri obravnavanju prošnje ugotovil, da je Ludvig Jurij kršil določila študentske pogodbe in da je sedaj v delovnem razmerju v podjetju za določen čas. Zaradi tega je bilo odločiti, kakor je prvotno že odločila Komisija za kadre.

č) UO spremeni sklep 9. seje UO z dne 14. septembra 1965, po katerem morajo člani delovne skupnosti dvigniti akontacijo na svoje osebne dohodke do višine 30 % računajoč od zaslužka preteklega meseca. Odslej se izplačuje akontacija na mesečni osebni dohodek le v višini 20 %, računajoč zaslužek za pretekli mesec. Ta sklep velja takoj.

d) UO odobri službeno potovanje Maganji Vladu v trajanju od 2 do 3 dni v inozemstvu zaradi dviga modelov in naprav s tem, da bo UO seznanjen z zadevo naknadno.

Sklic zborov volivcev

Po 182. in 183. členu statuta občine Celje sklicuje predsednik Skupščine občine Celje zbere volivcev v delovnih organizacijah v času od 15. do 31. oktobra 1967.

O b v e š č a m o

volivce v železarni, da bo zbor volivcev Železarne Štore dne 27. oktobra 1967 ob 13. uri v Kulturnem domu Železarne Štore.

DNEVNI RED ZBORA:

1. Obravnava zaključkov občinske skupščine o kadrovske politiki
2. Obravnava zaključkov občinske skupščine o problemih gibanja gospodarstva
3. Informacija o dotoku in uporabi prispevka za regulacije
4. Informacija o dotoku in uporabi prispevka za uporabo mestnih zemljišč
5. Informacija o dotoku sredstev za sofinanciranje šolstva

Obravnavo po navedenih točkah dnevnega reda bodo vodili in na vprašanja odgovarjali odborniki občinske skupščine in naše delovne skupnosti.

Predsednik del. sveta podjetja:
Zagoričnik Ignac

1967 in s tem v zvezi predlaga preknjižbo inventurnih razlik za navedeno razdobje.

Ob tem je UO sprejel še naslednje dodatne sklepe:

— problem skladiščenja ferolegur naj se rešuje takoj;

— stalna inventurna komisija je dolžna ugotoviti, kateri skladiščniki in druge osebe ne spoštujejo organizacijskih predpisov v zvezi s poslovanjem s surovinami, polizdelki in izdelki in te osebe predlagati v obravnavo in kaznovanje organom za varstvo delovne dolžnosti;

— stalna inventurna komisija naj preveri sposobnost skladiščnikov in svoje ugotovitve posreduje kadrovskemu sektorju.

V nadaljevanju seje je UO poslušal nadaljevanje poročila o analizi tržišča in obravnaval posebej posamezne panoge. Poročilo je UO sprejel, s tem v zvezi pa še naslednje sklepe:

enote, kamor spadata obrat oziroma služba, ki je povzročila reklamacijo. Tajništvo organov upravljanja je zadolženo, da bodo DSE reklamacije tekoče obravnavali;

— prizadevati si je za sodelovanje z železarnami v cilju, da se v delitvi dela in proizvodnje zagotovi naši železarni ustreznost mesto;

— z analizo podjetja je potrebno ugotoviti, kje je gospodarsko utemeljeno zamenjati jeklo litino za nudularno litino v proizvodnji. To delo je potrebno koordinirati z razvojno službo;

— proučiti je potrebno tržišče specialnih profilov;

— zmanjšanje izmečkov v proizvodnji je imperativ.

Upravni odbor je nadalje sprejel sklep, da je do prihodnje seje treba pripraviti poročilo, kako je z naročili za livar-

USPEŠNA SEJA DSE JEKLARNE

Dne 15. 10. 1967 je imel DSE obrata jeklarne sejo, na kateri so obravnavali tehnično poročilo za julij, avgust in september, premije za obratovodje in izključitev iz delovne skupnosti Ocvirk Marjana.

Obratovodja je s tehničnim poročilom podal podatke o proizvodnji za omenjene 3 mesece, iz katerega je bilo razvidno, da je bila proizvodnja dokaj uspešna, saj so proizvedli več, kot je predvideval plan.

Po tem poročilu je obratovodja posredoval informacijo o stanju podjetja in ukrepih, ki jih je potrebno podvzeti za sanacijo takšnega stanja in je potem v nadaljevanju nakazal naloge, ki jih je v tem okviru potrebno izvršiti v jeklarni. Zlasti je poudaril potrebo pozmanjševanju izmečka, pri čemer je navedel konkretne predloge, kako izmeček zmanjšati, da bi s tem znižali lastno ceno. Obratovodja se je zavzel za zaostriitev odgovornosti na posameznih delovnih mestih in za splošno povečanje delovne discipline in poudaril, da bo strogo vztrajal na tem.

V želji, da bi izboljšali kakovost šarž in zmanjšali število »zgrešenih šarž«, je obratovodstvo jeklarne na predlog kolegija izdelalo pravilnik o nagrajevanju delovdij / glede na uspešnost v šaržiranju. Predlog pravilnika je predvideval, da

dobi delovodja za vsako uspešno šaržo 1000 S-din nagrade, za vsako »zgrešeno« pa bi se mu odtegnilo 7.000 S-din. Po dolgi in izčrpni debati pa so se člani DSE obrata jeklarne izrekli proti pravilniku.

Delavski svet enote jeklarne je na tej seji obravnaval tudi

Opazamo, da je razširjeno napačno mnenje o tem, da opomin, kot ukrep kršitve delovne dolžnosti, nima nobenega učinka, da je le goli papir in so zaradi tega pogoste lahke kršitve, za katere delavec pričakuje, da mu bo izrečen »navadni« opomin.

Delavcu so za kršitev delovne dolžnosti lahko izrečeni opomini ali pa je izključen iz podjetja. Opomini so treh vrst: navadni opomin, javni opomin in zadnji javni opomin.

Navadni opomin je izrečen za lažje kršitve in služi delavcu kot resno opozorilo za storjeno kršitev.

Javni opomin se izreče za težje kršitve in je javen v tem smislu, da je odločba o ukrepu razobešana na oglasni deski in njen izrek objavljen v »Štorskem Železarju«.

predlog za izključitev iz delovne skupnosti delavca Ocvirk Marjana. Imenovanega je DSE na tej seji izključil iz delovne skupnosti iz razloga, ker je ponovno izostal iz dela, čeprav mu je bil zaradi neopravičenih izostankov že izrečen zadnji javni opomin. DSE je pri svoji odlo-

čitvi upošteval tudi sklep UO sprejet na 12. seji, da je potrebno do kršilcev delovne dolžnosti v bodoče zavzeti ostrejša kriterije, ker taki izostanki motijo delovni proces in s tem škodijo celotnemu podjetju.

PL

POSLEDICE OPOMINA

Ali je »NAVADNI« opomin za delavca res brez vsakega učinka?

Zadnji javni opomin je tudi izrečen za hujše kršitve in je v pravem pomenu opomin pred izključitvijo.

Navadni opomin ni brez učinka. Čeprav je delavcu izrečen ta najmanjši ukrep, to pomeni, da je ugotovljena njegova odgovornost, tj. da obstoji krivica. Če se taka kršitev pri delavcu spet ponovi, se smatra, da je storjena težja kršitev za katero pa se že izreče strožji opomin ali se ga pa izključi iz podjetja.

Kot vidimo lahko posledice navadnega opomina privedejo do izključitve. Njegove učinke lahko zajamemo v tri skupine: — opomin je za določeno čas vpisan v evidenco o izrečenih

ukrepih, in lahko v tem času kršitelj za vsako ponovno lažjo kršitev odgovarja kot za težjo kršitev delovne dolžnosti;

— z izrekom tega ukrepa je ugotovljena krivica, zato mora kršitelj že na podlagi navadnega opomina povrniti tudi škodo, če jo je s kršitvijo povzročil;

— smatra se, da je delavec, ki mu je bil izrečen ukrep zaradi kršitve delovne dolžnosti nediscipliniran, zato bo on prvi, ki bo, v primeru odpuščanja z dela, prišel v poštev.

Iz tega se lahko zaključi, da je tudi ta najmilejši ukrep zaradi kršitve delovne dolžnosti važnega pomena za daljnji položaj delavca v podjetju.

M. M.

Tudi v valjarni ostrejši odnosi do discipline

DS valjarne je na svojem 7. rednem zasedanju dne 27. septembra 1967 obravnaval doseganje proizvodnje v mesecu avgustu, nadalje kršitve delovnih dolžnosti in razno.

Posebni poudarek so člani delavskega sveta valjarne povesetili vprašanju kršitev delovnih dolžnosti. Obratovodja valjarne, tovariš ing. Urbančič Jože, je poudaril, da izrek »opomin« za neopravičeni izostanek z dela ne vpliva bistveno na miselnost zaposlenih v enoti, zaradi česar bi morala komisija za kršitev delovnih dolžnosti do takih delavcev zavzeti strožje kriterije. Prisotni so poudarili, da iz rednih nedeljskih popravil izostajajo vedno isti delavci,

kar vpliva na nezadovoljstvo ostalih, ki morajo isto delo opraviti v manjši zasedbi. Zaradi tega je DSE valjarne, na tej seji spremenil odločbe komisije za varstvo delovnih dolžnosti, ki je dvema članoma delovne skupnosti valjarne zaradi neopravičenega izostanka izrekla »opomin«. V spremembi je določeno, da se prizadetima delavcema izreče javni opomin. Poleg tega je DSE valjarne sprejel sklep, da se predlaga komisiji za kršitve delovnih dolžnosti pri DSP, da postrži kriterije pri takih in podobnih primerih, ker bi pogosti izostanki ogrožali redno delo obrata.

PL

Poslej manj akontacije

V 8. številki Štorskega Železarja smo na strani 14 v članku »visoki odtegljaji« pisali o vprašanju zadolževanja naših članov kolektiva. Iz podatkov je bilo razvidno, da se člani naše delovne skupnosti v povprečju prekomerno zadolžujejo v obliki mesečne akontacije, raznoraznih potrošniških kreditov in v obliki drugih obveznih in neobveznih stroškov.

Na svoji 13. seji je tudi UO našega podjetja razpravljalo o tej problematiki, ki je posebno pereča v današnjem času, ko smo v našem podjetju iz znanih razlogov morali znižati osebne dohodke. UO je zaradi tega sprejel sklep, da se odslej akontacija na mesečni osebni dohodek lahko izplačuje le do višine 20 %, računajoč zaslužek za pretekli mesec. UO je imel na eni strani v mislih težko gospodarsko situacijo, v kateri se nahajajo podjetja črne metalurgije, na drugi strani pa težnjo trgovskih gospodarskih organizacij s kreditiranjem kupcev pod ugodnimi pogoji v čim večji meri plasirati blago na trg. Vse več je namreč raznih trgovcev, raznih posrednikov in raznih potnikov, ki pod zelo ugodnimi kreditnimi pogoji ponujajo razno blago, in s tem povzročajo, da se naši delavci vedno bolj zadolžujejo. Takšna

situacija mnogokrat pripelje do tega, da mora naš delavec večji del svojega osebnega dohodka pustiti v obračunski službi. Veliki odtegljaji za razne kredite ga silijo, da vsak mesec redno jemlje akontacijo na svoj osebni dohodek, zaradi česar je njegov osebni dohodek razbit na dva dela in poleg tega še zmanjšan z različnimi obveznimi odtegljaji. Zato je povsem umestno, da opozorimo člane naše delovne skupnosti na dejstvo, da ugodni krediti na potrošniške dobrine ne smejo in ne morejo biti v toliko meri mamljivi, da bi potisnili v ozadje misel na lastne finančne zmožnosti. O vsem tem je kot sem dejal, razpravljal upravni odbor našega podjetja in sklenil zmanjšati akontacijo od prejšnjih 30 % na 20 % od osebnih dohodkov.

— P. L. —

DIETIKI POZOR!

Z 31. oktobrom 1967 poteče rok zdravniških potrdil za dietno mallico, ki jih je izdajal Zdravstveni dom v Štorah.

Ker delovna enota ne bo več krilla stroškov potrdil za dietno mallico, je vsak posameznik, ki v bodoče še želi prejemati dietno mallico, dolžan dvigniti potrdilo in s tem v zvezi nositi vse stroške.

Vsa potrdila za dietno mallico je oddati evidencičarju obroka v obrat, nato pa potrdila poslati v pisarno komunalnega oddelka, ki bo na podlagi teh potrdil evidencialno izdajo dietnih malic. V bodoče bo skrb vsakega posameznika, ki prejema dietno malico, da bo po preteku veljavnosti zdravniškega potrdila zaprosil za izstavitve novega.

Komunalni oddelek

Sestanek osnovne organizacije

Tretjega oktobra so se komunisti Zelezarne Štore zbrali, da bi razpravljali o zunajpolitičnih dogodkih in o gospodarskih problemih podjetja.

O zunanjih političnih dogodkih je poročal predstavnik občinskega komiteja tov. Ravnikar. Pojasnjeval je v glavnem položaj na bližnjem vzhodu.

Drugi del sestanka je pripravil aktiv komunistov za družbeno ekonomske odnose, ki je preučil aktualne gospodarsko ekonomske probleme, o katerih so poročali člani aktiva. V vsebini razprav so bila zaječa vprašanja, kot so: razvoj samoupravljanja, integracija, decentralizacija in decentralizacija dohodka na ekonomske enote.

Tovariš ROZMAN Franc z elektroplavza je v svoji razpravi obravnaval položaj samoupravljanja in v tej zvezi povedal, da smo dosegli določen napredek, imamo pa še nekatere napake, ki jih bo treba čimprej odpraviti. V svoji razpravi je nadalje povezal integracijo, decentralizacijo in samoupravljanje. Samoupravljanje mora priti v procesih integracije in decentralizacije do polne veljave, saj je integracija osnovna na svobodnem združevanju, na osnovi pričakovanja boljših rezultatov. Še premalo se zavedamo, da nam samoupravljanje pomeni razpolaganje z rezultati dela in odgovornost za ustvarjanje dohodka. Samoupravni sistem nam mora zagotoviti optimalne družbeno ekonomske rezultate, da bi pa to res dosegli, moramo v nadaljnjem razvoju upoštevati zakonitosti moderne tehnologije, ekonomike in organizacije dela.

V sedanjih težkih pogojih, ko iščemo najboljšo pot za obstoj, proces integracije ne sme mimo nas, saj nam izkušnje drugih kažejo, da je na ta način mogoče doseči večji gospodarski učinek.

Materialna stran decentralizacije samoupravljanja v ekonomskih enotah in nadaljnji razvoj morata biti usklajena z dolgoročnim planom podjetja. V ekonomskih enotah je treba krepiti materialni interes, vedeti je treba, kakšen je delež posameznih enot pri uspehu in neuspehu podjetja.

Tovariš PLEVNİK Slavko je nadaljeval razpravo prav tako v pogledu decentralizacije in uvodoma omenil, da to vprašanje terja določene posvetovanje strokovnjakov in predstavnikov družbeno-političnih organizacij UJZ o decentralizaciji dohodka na nivoju ekonomskih enot.

Decentralizacije dohodka na nivoju ekonomskih enot je v perspektivi nujna in pravica našega proizvajalca. Problem je, kako pri danih pogojih pristopiti k reševanju tega vprašanja, posebno še, ker mora biti cilj

ekonomskih enot isti, to je doseganje čim boljših proizvodnih rezultatov in čim večjega dohodka. Stopnja decentralizacije dohodka na nivoju ekonomskih enot pa je lahko od podjetja do podjetja različna in v nobenem primeru ne sme imeti negativnih posledic za podjetje kot celoto in jih tudi ne more imeti, če ima podjetje

materialno osnovo, po kateri se lahko realizirajo osnovna načela gospodarjenja.

Ze pred nekaj leti smo začeli ugotavljati interni celotni dohodek na nivoju ekonomskih in obračunskih enot. Uspešno smo rešili problem cen, po katerih se ugotavlja celotni dohodek po ekonomskih in obračunskih enotah. Pri naši heterogeni dejavnosti je možno ugotavljati dohodek po prodajno tržnih cenah, internih planskih in internih prodajnih cenah z delom akumulacije. Z rešitvijo problema cen nam je omogočeno mesečno ugotavljanje dohodka vsake posamezne enote. Analize so pokazale, da smo se s takšnim načinom zelo približali merilu po rezultatih dela in da so naši napori pravilno usmerjeni k uveljavljanju principa delitve po delu.

Nadaljnje vprašanje, ki se postavlja v sistemu delitve do-

ki je dosežen po zaključnem računu. Delovne enote ne formirajo sklada skupne porabe in rezervnega sklada. Sklad skupne porabe in rezervni sklad se formirata skupno na nivoju podjetja. Pri nas se postavlja v ospredje višina skladov, saj so vsa razpoložljiva sredstva vložena v rekonstrukcijo. Decentralizirali bi lahko le sredstva amortizacije, vendar šele po rekonstrukciji, ko bodo prenehale obveznosti, saj se iz teh sredstev financira izgradnja nove livarne.

Pri sedanjem položaju jugoslovanske metalurgije, ko nastopajo težave pri prodaji produktov, je razumljivo, da dohodek, ki ga ustvarjajo delovne enote, ne more v zadovoljivi meri pokriti niti osebnih dohodkov, še slabše pa je s sredstvi za sklade. Vendar moramo člani ZK zastopati stališče, da v končnem cilju decentralizacije dosežemo maksimalno koncentracijo sredstev za rentabilne investicijske naložbe, ne pa za manj pomembne drobne investicije.

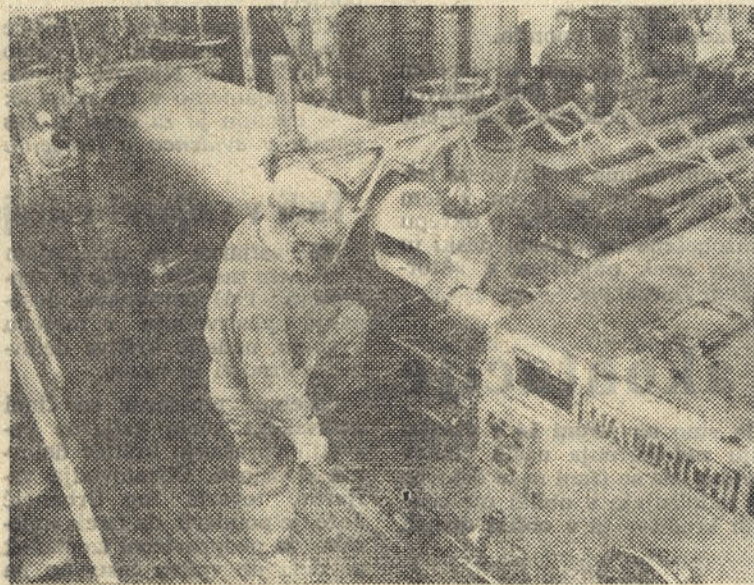
Razpravo je nadaljeval tovarim ZMAHAR Ivan o vplivih reforme na ekonomiko in rentabilnost poslovanja. Gospodarska reforma je prišla močnejše do izraza v črni metalurgiji šele v sredini letošnjega leta. Vse jasneje nastopajo težave in vse bolj se razpihuje borba za tržišče. Perspektiva za plasman proizvodov črne metalurgije ni najbolj ugodna, ker je možno uvažati poljubne količine jekla. Kljub tem težavam smo prvo polletje zaključili dokaj ugodno, dočim se je položaj v drugem polletju bistveno poslabšal. Kupci so pri naročilih previdni, ker računajo na uvoz jekla, čuti pa se tudi pritisk velikih zalog.

Na področju livarskih izdelkov so nastale težave zaradi zastalosti obrata, tako da niti redkih jugoslovanskih serij ne moremo dobavljati v zahtevanih količinah in rokih.

Pri valjih smo zbrali naročila po družbenem planu. Pomankanje naročil za šamotno pa moramo iskati v slabi kvaliteti šamotne opeke.

Če pogledamo ugotovitve o naši rentabilnosti prodanih izdelkov, pridemo do zaključka, da so lastne cene naših proizvodov previsoke in nekonkurenčne. Naša notranja organizacija in planiranje rokov ne upošteva dejstev, da je kupec primarna skrb nas vseh. Pri tem izstopa naša zastarelost in nezmožnost prilagajanja tržišču.

FERME Ivan je razpravljalo o dohodkovnem sistemu. Dejal je, da moramo doseči takšne rezultate (Nadaljevanje na 7. strani)

V obdelovalnici valjev

dobro vpeljana notranjo organizacijo.

Pri vsem tem nam mora biti jaseen pojem delovne oziroma ekonomske enote in ga moramo jasno opredeliti. V Zelezarni Štore smo že mnogo razpravljali o možnosti decentralizacije sredstev na nivoju delovnih enot, ker se zavedamo, da razvoj našega gospodarstva predvideva delitev sredstev tam, kjer se ustvarjajo. Iz programa rekonstrukcije je razvidno, da imamo do leta 1970 vezana vsa prosta sredstva skladov, kar pomeni, da je izvedba decentralizacije skladov na ekonomske enote v sedanjem položaju brez praktične vrednosti.

Tovariš MIKLAVC je v svoji razpravi prikazal, do kakšne stopnje smo našim delovnim enotam uspeli zagotoviti tisto

dohodka, je pravica samoupravljalcev do resnično samostojnega razpolaganja viška dela na del OD in del za sklade. Z našimi internimi akti imamo več ali manj rešeno vprašanje delitve dohodka po enotah, vendar smo še daleč od tega, da bi enote razpolagale s sredstvi za sklade. Razvoj se je v praksi precej odmaknil in to zato, ker v času uveljavljanja gospodarske reforme gospodarske organizacije doživljajo res objektivne težave, ki onemogočajo hitrejši razvoj decentralizacije sredstev in samostojnega razpolaganja z vsemi materialnimi sredstvi. V Zelezarni Štore se dohodek v enotah na sklade ne razporeja. Delovne enote razpolagajo z minimalnim delom poslovnega sklada,

ZK Železarne Štore

Nagrada za izboljšavo

(Nadaljevanje s 6. strani)
tate dela, ki bodo stimulirali proizvajalce na eni strani, na drugi strani pa, da bomo zadoštili progresivnemu razvoju našega gospodarstva.

Cilj gospodarjenja je doseganje čim boljših gospodarskih učinkov — ustvarjanje čim večjega dohodka. Dohodek, ki ga ustvarimo, smemo po splošnih principih deliti. Pri tem je vsekakor važno, kakšen delež dohodka naj odpade na osebne dohodke, odnosno v kolikšni meri je delavec upravičen na dohodku. Delavec je upravičen na dohodku v toliki meri, kot je to rezultat njegovega dela. Osebnih dohodkov našega delavca naj bi obsegal dva dela:

— del, ki je rezultat njegovega dela in ekonomičnosti,
— del, ki je rezultat rentabilnejšega poslovanja, ki ni vedno zaslug kolektiva, temveč tržnih razmer.

Naše delavce naj bi stimulirali pretežno iz rezultatov njihovega fizičnega dela, drugič pa iz plačane realizacije. Ta del bi se delil kvartalno. Smeli pa ne

bi deliti več kot izvira iz rezultatov produktivnosti dela.

Treba se je zavedati, da ne sme biti noben problem, če bodo osebni dohodki ene enote višji ali nižji, ali bo en strokovnjak boljše plačan od drugega. To ni nič nesocialističnega, to je popolnoma ekonomsko, pravilno in pravično.

Tovariš Tugomer VOGA je v razpravi dejal, da nam te industrije ni nihče poklonil, da bi jutri stala, ampak ta industrija mora delati in to boljše delati. V svetu vlada stagnacija v proizvodnji jekla in zato hočejo druge države prodreti na naš trg z nizkimi cenami. Mi smo pričakovali takšen položaj in smo si zadali tudi določene obveznosti, vendar iz tega ni bilo vidnih rezultatov, odnosno se stvari prepočasno rešujejo. Predvsem nismo dosegli bistvenega uspeha na področju zniževanja poslovnih stroškov, saj je znižanje v višini 1,6—2% dokaj skromno.

V zmanjševanju naših poslovnih stroškov bi morali postaviti določen prioriteten red, poseb-

no bi morali znižati lastno surovinsko bazo. Tu je uspeh odvisen od celotnega kolektiva. Znižati bi bilo treba ceno surovega jekla, znatne možnosti pa so še v energetskih in transportnih stroških. Tudi v izmečku je skrit znaten delež sredstev. Vse prepogosto izmečka in reklamacij ne obravnavamo dovolj resno.

V zvezi z decentralizacijo in integracijo je tovariš Voga omenil nekaj bistvenih stvari: — problem dveh trgov in to trg zunaj podjetja in trg znotraj podjetja. Tu nimamo vsi enakih pogojev;

— stimulacija z vidika dveh trgov;

— vprašanje razvoja naše tehnologije, s katero bomo morali hitro napredovati;

— vprašanje števila in organizacijske sheme ekonomskih enot ni bilo potrebno podvreči kritični analizi.

Za decentralizacijo že postavljamo pogoje in smo glede na možnosti tudi že precej naredili.

Š. A.

LETNA KONFERENCA MLADINCEV

Izvoljen je bil nov Tovarniški komite ZM Železarne Štore

Dne 22. septembra 1967 je bila v Gasilskem domu v Štorah redna letna konferenca TK ZM Železarne Štore. Na dnevnem redu sta bili poročili predsed-

Celje, Železarne Ravne, podjetja Toper iz Celja, predstavniki ObK ZM Celje. Iz Železarne Štore so bili navzoči tov. Kavka Marjan, predsednik IO sindikalne organizacije Železarne Štore, tov. Gajser Stane, sekretar TK ZK Železarne Štore, tov. Arzenšek Bogomir in tov. Kavka Franc.

Po otvoritvi in izvolitvi organov konference je dosedanji predsednik TK ZM, tov. Milan Pugelj podal poročilo o dosedanjem delu posameznih sekcij mladinske organizacije. Iz poročila moremo povzeti naslednje ugotovitve. Sekcija za ekonomske odnose in samoupravljanje je redno obravnavala gospodarske probleme podjetja, delitev OD, notranje odnose in delo mladih v proizvodnji. Požeg tega pa je zaslug te sekcije, da so se poglobili medsebojni odnosi med mladinskimi organizacijami tako v celjskem kakor tudi v medobčinskem merilu. Sekcija za idejno-politično delo je svoje delo le delno opravila. Na konferenci so bili mnenja, da bi bilo v bodoče potrebno posvetiti več pozornosti ravno delu te sekcije. Glavna pomanjkljivost v dosedanjem delu te sekcije je bila v tem, da nje delo ni prodrlo izven okvirov tovarniškega komiteja. Delo sekcije za kulturno delo se je odvijalo v okvirih pičlih finančnih sredstev. Sekcija je organi-

zirala literarne večere, predavanja, mladinske plesse itd. Tudi sekcija za rekreacijo je problem pomanjkanja finančnih sredstev močno občutila. Zato tudi niso mogli realizirati marsikateri načrt, kot npr. obisk

Renata Skrt

evropskega prvenstva v umetnostnem drsanju v Ljubljani, organizacija spomladanskega izleta ipd.

Ob koncu poročila je bilo podano blagajniško poročilo, ki je pokazalo, da ima organizacija letos 431.089 S-din sredstev.

Po končanem dnevnem redu in zaključku konference so se gostje skupno z našo mladino zavrteli ob zvokih glasbe. Poskrbljeno je bilo za skromno zakusko, ob kateri se je razvila živahna debata o delu in položaju mladih. PL

Komisija za izume in tehnične izboljšave je na svoji seji dne 14. septembra 1967 obravnavala predlog tehnične izboljšave tovariša ing. Kneza Petra in ing. Nika Zakonjska »SPREMEMBA PLINOVODOV ZA TH PLIN«.

Predlagatelja sta z rekonstrukcijo celotnega plinskega sistema dosegla uporabo vse razpoložljive količine TH plina.

Pri starem plinskem sistemu je baklja TH plina stalno gorela zaradi vzdrževanja zelenega tlaka in varnosti. Posebno velike izgube so bile z uvedbo novega transformatorja, še posebej zaradi prešibko dimenzioniranega plinskega cevovoda.

Prvotno so morali urediti plinski sistem po klasični shemi na osnovi gazometra. Tak sistem pa zahteva znatna finančna sredstva. Zaradi tega sta predlagatelja iskala rešitve v ureditvi in dopolnitvi plinskega sistema brez gazometra. Na osnovi študija in tehničnih izračunov sta izbrala zamenjavo akumulacije s plinsko zanko in avtomatsko prekotlačno bakljo. Plinska zanka lahko sprejme vso razpoložljivo plinsko energijo. Podana je tudi možnost mešanja več vrst plinov z enojnim glavnim plinovodom. Prihranek je nastal že pri investicijah, saj bi znašali stroški za gazometer okoli 100 milijonov S-din, stroški novega plinovoda pa 22 milijonov S-din. Dejanski stroški rekonstrukcije so znašali 10.572.770 S-din.

Za osnovo pri izračunu nagrade je komisija upoštevala prihranek zaradi zmanjšanja izgube TH plina, ki znaša v letu 1966 41.309.000 S-din.

V smislu člena 48. Pravilnika o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih znaša nagrada za prvo leto 392.817 S-din. Nagrado si predlagatelja delita. Predlog komisije za izume in tehnične izboljšave je v celoti potrdil UO na svoji 12. seji dne 2. oktobra 1967.

— P. L.

Janez Selinšek

nika in sekretarja TK ZM Železarne Štore, razrešnica prejšnjemu tovarniškemu komiteju in izvolitev novega. Za predsednika je bil izvoljen tov. Janez Selinšek, inštalater v mehanični delavnici, za novega sekretarja pa tov. Renata Skrt iz kadrovskega sektorja. Za podpredsednika so izvolili dosedanjega predsednika tov. Pugelj Milana iz mehanične delavnice.

Konference so se udeležili tudi predstavniki podjetij EMO

DOPIŠUJTE V
ŽELEZARJA

NA REŠETU

REZULTATI ANKETE OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA

Občinski sindikalni svet je organiziral anketo o tem, kako članstvo ocenjuje politiko sindikata v posameznih podružnicah naše občine. V Železarni Štore je bilo predvideno, da bodo vključili v anketo 10% vseh zaposlenih, zbrali pa so le 131 odgovorov na anketo (6%). Anketa je bila anonimna, izbor anketirancev je bil slučajen. Anketne liste so razdelili sorazmerno glede na kvalifikacijsko strukturo, kjer pa je število odgovorov manjše od predvidenih se je kvalifikacijsko razmerje nekoliko pokvarilo.

Na anketo so odgovorili trije nekvalificirani delavci, 18 polkvalificiranih, 50 kvalificiranih, 21 visokokvalificiranih, 6 delavcev z nižjo, 28 s srednjo in 5 z visoko šolo.

Anketne liste so delavci izpolnjevali popolnoma samostojno in ker je bila anketa anonimna, je rezultate mogoče oceniti za resnično mnenje kolektiva.

Anketa ima nekaj pomanjkljivosti, kot npr. premalo možnih odgovorov, v naprej postavljeni odgovori, itd., vendar je kljub temu celotna slika ankete dovolj jasna.

Rezultati ankete o politiki sindikata

Na vprašanje »ali ste razmišljali o tem, da bi izstopili iz sindikata« je 107 delavcev (82% anketiranih) odgovorilo z »ne«, 21 pa z »da«. Na vprašanje »ali sindikat v delovni organizaciji zastopa vaše interese« je 82 delavcev odgovorilo z »da«, 37 z »ne«. Ostali (11) pa so odgovorili, da ne poznajo delo sindikata.

Naslednje vprašanje je bilo »ali ima sindikat tako velik vpliv, da se njegovi predlogi upoštevajo«. Na to vprašanje je 56 delavcev odgovorilo z »ne«, 45 z »da«, 28 delavcev pa z »ne vem«.

Na vprašanje »ali se sindikat dovolj ukvarja z življenjskimi in delovnimi pogoji zaposlenih, je odgovorilo:

- 65 delavcev z »ne«,
- 47 delavcev z »da«,
- 16 delavcev z »ne vem«.

Na vprašanje »ali se sindikat pri vas ukvarja z zaščito svojih članov pred krivicami in samovoljo posameznikov«, je odgovorilo:

- 62 delavcev z »ne«,
- 43 delavcev z »da« in

- 25 delavcev z »ne vem«.

Na vprašanje »ali mislite, da so stališča sindikata enaka stališčem vodstva delovne organizacije«, je odgovorilo:

- 50 delavcev z »da«,
- 50 delavcev z »ne« in
- 28 delavcev z »ne poznam stališč sindikata«.

Na vprašanje »na koga se boste obrnili, če se vam v delovni organizaciji zgodi krivica«, so bili odgovori naslednji:

- 35 delavcev je odgovorilo, da bi se obrnili na samoupravne organe,

- 32 delavcev se je odločilo za prvega predpostavljene (to so odgovorili predvsem nižje kvalificirani),

- 28 delavcev bi se v takih slučajih obrnilo na posameznike in vodstvo delovne organizacije,

- 21 delavcev na sindikat,
- 15 delavcev je odgovorilo, da bi se obrnili na posameznike ali organe izven delovne skupnosti,

- 10 delavcev pa se je odločilo za Zvezo komunistov.

Rezultati ankete o samoupravljanju

Prvo vprašanje je glasilo: »Če bi hoteli odpraviti vse organe upravljanja, ali bi pristali na to?« Od skupno 131 anketiranih delavcev se jih je 114 izreklo proti ukinitvi samoupravnih organov (87,7%) in le 16 delavcev ali 12% bi na ukinitve pristalo.

Na vprašanje »zakaj ste proti ukinitvi samoupravljanja«, je 114 anketirancev odgovorilo z naslednjim v naprej postavljenimi odgovori:

- 67 delavcev (54%): vodilni bi dobili preveč oblasti, odnosi med delavci bi se poslabšali;

- 53 delavcev (46,5%): delovni ljudje bi bili manj zaščiteni;

- 47 delavcev: zaposleni ne bi mogli uveljavljati svojih predlogov;

- 44 delavcev: razvila bi se birokracija,

- 25 delavcev: gospodarjenje bi bilo slabše.

Na vprašanje »kaj najbolj ovira samoupravljanje v vaši delovni organizaciji« so delavci odgovorili po v naprej postavljenih odgovorih takole:

- 57 delavcev (45,5%): prevelik vpliv posameznikov na samoupravne organe;

- 50 delavcev: nezadostno znanje zaposlenih;

- 42 delavcev: nezadostno zanimanje za samoupravljanje;
- 41 delavcev: slaba obveščenosť, težko razumljiva poročila;

- 54 delavcev: zavračanje predlogov, ki jih dajejo delavci;
- 19 delavcev: premale pravice samoupravnih organov.

Na vprašanje »ali se člani samoupravnih organov posvetujejo z zaposlenimi pred sejami delavskega sveta podjetja«, so delavci odgovorili takole:

- 94 odgovorov (72%): včasih;

- 29 odgovorov: nikoli;
- 7 odgovorov: vedno.

Na vprašanje »ali mislite, da vaši samoupravni organi potrjujejo tudi stvari, na katere se ne spoznajo dobro«, so delavci odgovorili:

- 86 (66%) delavcev z »da«;
- 28 delavcev z »ne vem« in
- 15 delavcev z »ne«.

Na vprašanje »kako je s samostojnostjo vaših samoupravnih organov«, so delavci na v naprej postavljene odgovore odgovorili takole:

- 90 delavcev: samoupravni organi potrjujejo tudi stvari, o katerih so že prej odločili drugi;

- 25 delavcev: ne vem;
- 10 delavcev: samoupravni organi so povsem samostojni.

Na vprašanje »ali želite biti bolj obveščeni o tem, kaj se sklepa na samoupravnih organih, ali ne«, so delavci odgovorili:

- 75 anketirancev: da, ker sem premalo obveščen;

- 37 anketirancev: ne, ker sem dovolj obveščen.

Na vprašanje »kaj je po vašem mnenju najvažnejše za do-

brega člana samoupravnega organa«, so delavci na v naprej postavljene odgovore odgovorili takole:

- 84 odgovorov (64%): da si upa povedati, kar misli;

- 79 odgovorov: da je razgledan v politiki in gospodarstvu;

- 70 odgovorov: da je pošten;

- 47 odgovorov: da zna zagovarjati svoje predloge;

- 47 odgovorov: da ima ugled pri sodelavcih.

Na vprašanje »kaj vas najbolj ovira, da na sestankih ne poveste svojega mnenja odločno in odkrito«, so delavci na v naprej postavljene odgovore odgovorili takole:

- 65 odgovorov (50%): ne vem, ali bi kaj pomagalo, če povem svoje mnenje;

- 33 odgovorov: nisem dober govornik;

- 32 odgovorov: nič me ne ovira;

- 30 odgovorov: lahko me dolete neugodne posledice;

- 19 odgovorov: premalo se spoznam na stvari, da bi branil svoje predloge;

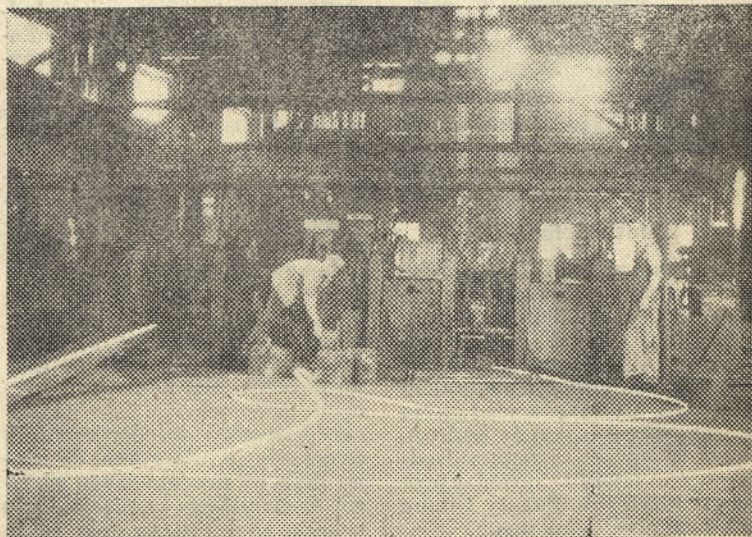
- 12 odgovorov: mnenje sodelavcev, da se skušam siliti v ospredje.

Na vprašanje »ali poznate posledice zaradi odkritega in resničnega opozarjanja na stvari, ki vsem v delovni organizaciji niso bile všeč (samo po reformi)«, so bili odgovori naslednji:

- 88 delavcev: ne;

- 36 delavcev: da.

(Nadaljevanje na 9. strani)

V valjarni

Na rešet

(Nadaljevanje z 8. strani)

Vprašanja o delovni organizaciji

Na vprašanje, »ali so na vodilnih in strokovnih delovnih mestih ljudje, ki so za ta delovna mesta dovolj sposobni«, so delavci odgovorili takole:

- 85 delavcev: ne;
- 38 delavcev: da.

Na vprašanje, »kaj mislite o predlogih, ki jih dajejo strokovne službe«, je odgovorilo:

- 66 delavcev z »ne poznam predlogov strokovnih služb,«
- 36 delavcev s »predlogi so dobri in
- 18 delavcev s »predlogi so slabi.«

Na vprašanje, »ali je IV. Bri-
onski plenum CK ZKJ prinesel
v vašo delovno organizacijo
ugodnejše vzdušje za kritične
razprave o vsem, kar je v na-
sprtju s »samoupravljanjem«,
so bili odgovori naslednji:

- 55 delavcev: ne vem;
- 34 delavcev: ne;
- 33 delavcev: da.

Pripombe na anketo

V zvezi z anketo smo prejeli
37 pripomb. Omeniti je treba,
da skoraj ni bilo demonstrativ-
nih pripomb, ki smo jih bili
navajeni pri podobnih prejš-
njih anketah.

Delavci v pripombah večino-
ma pohvalno ocenjujejo anketo
ter izražajo željo, da bi rezul-
tate ankete morali upoštevati,
kakor tudi željo, da bi anketa
pripomogla k napredku. Del
anketirancev kritično pripomi-
nja, da so v anketi preveč skopi
in enostranski odgovori. Neka-
teri očitajo anketi, da vsebuje
premalo vprašanj. Precejšnje
število pripomb vsebuje ugotov-
itve anketirancev, da se v zad-
njem času ni veliko spremenilo
in da »gre po starem«. Drugi
del pripomb zopet vsebuje ugotov-
itve, da je v razpravah ču-
titi večjo sproščenost, večje za-
nemanje za samoupravljanje in
podobno. Prav tako se mnogi
pritožujejo zaradi nizkih oseb-
nih dohodkov in nesorazmerij
med OD v našem podjetju in
OD v drugih podjetjih v občini.
Pripombe vsebujejo tudi neka-
tere kritične pripombe v zvezi
z razmerami v podjetju, vendar
rezultati ankete dovolj jasno
govore o tem.

Na kratko lahko povzamemo,
da delavci niso zadovoljni s po-
litiko sindikata: sindikat nima
veljave, premalo se ukvarja z
živiljenjskimi pogoji in zaščito
delavcev. Na drugi strani pa se
je velika večina delavcev ne-
dvomno odločila za sindikat in
za samoupravljanje, dasi nam
rezultati ankete povedo, da de-
lavci tudi s samoupravljanjem
niso povsem zadovoljni.

Ing. Tratnik Zoran

Rebalans proračuna sindikalne podružnice Železarne Štore

Izvršni odbor sindikalne podružnice železarne Štore je na svoji 4. redni seji, dne 5. 10. 1967, med drugim sprejel tudi sklep o rebalansu proračuna sindikalne organizacije železarne Štore za leto 1967. Rebalans se pojasnjuje z dejstvom, da je sindikalna organizacija prejela od podjetja manj dotacije in pa z dejstvom, da je zaradi znižanja oseb. dohodkov tudi manjši dotok sredstev v obliki članarine. Zaradi tega se ukine postavka »letni oddih« (25.000 N-din), dotacija odboru za pogrebe (3.000 N-din), ostale postavke pa se morajo znižati za najmanj 10 %, oziroma po predloženem predlogu, ki ga v celoti objavljamo, ki ga je IO sindikalne organizacije na omenjeni seji tudi v celoti sprejel. Proračun sindikalne organizacije železarne Štore je po rebalansu naslednji:

Naziv postavke	Po proračunu	Rebalans	Poraba do 30. 9 1967
Honorarji in nagrade	5.000,00	5.000,00	3.960,00
Prispevki	1.000,00	1.000,00	771,96
Občni zbori	2.500,00	1.600,00	1.577,71
Seminarji, seje, posveti	200,00	200,00	65,00
Službena potovanja	2.000,00	2.000,00	1.248,68
Zavarovanje inventarja	60,00	40,00	40,55
Pisarniške potrebščine	1.500,00	1.500,00	1.310,49
Naročnina časopisov in revij	700,00	700,00	609,25
PTT stroški	200,00	100,00	68,54
Denarni promet	150,00	80,00	47,12
Nabava strokovnih knjig	500,00	51,00	51,00
Dotacija Vz. društvu	900,00	810,00	810,00
Dotacija odboru za pogrebe	3.000,00	—	—
Dotacija aktivu žena	3.000,00	2.700,00	1.816,65
Novoletna jelka	5.000,00	3.100,00	3.100,00
Razno	2.000,00	1.500,00	988,77
Pomoč bolnim in soc. šibkim članom	15.000,00	13.500,00	5.850,00
Pomoč za letni oddih	25.000,00	—	—
Kulturno prosvetno delo	5.000,00	5.772,00	5.771,92
Rekreacija — fizkultura	16.000,00	14.400,00	11.586,33
Izleti	22.000,00	22.000,00	16.490,90
Razni izdatki	1.143,19	1.600,00	1.531,02
Stroški TK ZKS	2.587,02	5.807,02	791,20
S k u p a j :	114.440,21	82.740,02	58.517,09
DOHODKI			
Članarina 35 %	45.500,00	41.000,00	31.574,25
Dotacija	60.000,00	32.200,00	32.200,00
Neporabljen iz leta 1966	6.353,19	6.353,19	6.358,19
Neporabljen TK ZKS 1966	2.587,02	5.087,02	5.087,02
S k u p a j :	114.440,21	84.640,21	75.014,46

PL

Izletnikov izlet na ogled ameriške drsalne revije v Ljubljani

Letos bo v Ljubljani od 12. do 26. decembra gostovala svetovno znana ameriška drsalna revija HOLIDAY ON ICE. V reviji, ki bo v HALI TIVOLI bodo med 80 drsalci tudi SJOUKEJ DIKSTRA, olimpijska, 3-kratna svetovna in 5-kratna evropska prvakinja, plesni par EVA ROMANOVA in PAVEL ROMAN, 4-kratna svetovna in 2-kratna evropska prvaka ter seveda številni državni prvaki iz posameznih držav. Drsalci bodo v čudovitih kostimih in vseh, tako zadržujejo bo 1.000.

IZLETNIK bo seveda organiziral številne prevoze na to edinstveno prireditve, saj bo prevoz, vključno z vstopnico, precej poceni, glede na sedeže po 27 in 32 N-din. Razumljivo je, da bodo tudi manjše razlike v ceni glede na oddaljenost iz Celja.

Kršitve delovnih dolžnosti

Komisija za varstvo delovnih dolžnosti pri delavskem svetu podjetja se je v mesecu septembru 1967 dvakrat sestala in obravnavala 15 primerov kršitve delovnih dolžnosti.

Hujše so prekršili delovno dolžnost:

1. DROFENIK Franc, delavec na prometu, je v času od 6. 6. do 13. 6. 1967 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

2. STOBENGLJ Stefan, delavec v livarni valjev, je dne 15. 5. 1967 v dopoldanskem času samovoljno vzel obešenko iz orodne mize paznika plina na elektroplavžu, pri čemer pa je bil zasačen in mu je bila obešenka odvzeta — javni opomin.

3. VREČAR Valentin, delavec na prometu, je dne 2. 8. 1967 neopravičeno izostal od dela — javni opomin.

4. GAJSEK Anton, delavec v livarni sive litine, je dne 23. 8. 1967 okrog 11. ure, med delovnim časom iz nagajivosti obmetaval sodelavca Lončar Stanka z odlomljenimi brusnimi ploščami, ga zadel v nos in ga lažje poškodoval — javni opomin.

5. LONČAR Stanko, delavec iz livarne sive litine, je dne 23. 8. 1967 okrog 11. ure, med delovnim časom, iz nagajivosti obmetaval sodelavca Gajšek Antona z odlomljenimi brusnimi ploščami — javni opomin.

6. ROT Stanko, delavec na prometu, je dne 21. in 30. 8. 1967 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

7. RECKO Viktor, delavec v jeklarni, je dne 14. 8. 1967 štiri ure neopravičeno izostal z dela — zadnji javni opomin.

SPREMEMBA ODLOČBE

Delavski svet enote valjarne je kot pritožbena inštanca spremenil odločbo komisije za varstvo delovnih dolžnosti o izrečenih opominih delavcema Mlakar Alojzu in Ozis Rafaelu in odločil takole:

a) MLAKAR Alojz, delavec iz valjarne, je dne 4. 6. 1967 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

b) OZIS Rafael, delavec iz valjarne, je dne 4. 6. 1967 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

POPRAVLJAMO!

V prejšnji številki je bil pomotoma objavljen še nepravilno izrek o kršitvi delovne dolžnosti GOBEC Marjana, delavca iz obdelovalnice valjev.

Objavljeni izrek torej ne velja in bo objavljen ponovno v primeru, če bo drugostopenjski organ potrdil izrek o kršitvi del. dolžnosti imenovanega, ki je vložil pritožbo.

Pravna služba

NA PLAVŽU SI PRIZADEVAJO

Dva vzroka sta bila, da smo se napotili k tov. ing. Knezu, obratovodji elektroplavža. Prvi je bil v dejstvu, da je elektroplavž po 26 dneh remonta, dne 26. 9. 1967 ob 18.45 ponovno pričel z obratovanjem, drugi pa je bil v nedavni razpravi na upravnem odboru o tem, da je lastno ceno grodlja na vsak način potrebno znižati pod 80 S-din za kilogram.

Tov. ing. Knez nam je obširno postregel s podatki, ki jih bomo v nadaljevanju podrobneje podali in urdnitvo Štorskega železarja se mu zahvaljuje za njegovo vsestransko pomoč.

Na vprašanje, kako je potekal remont, je tov. inž. Knez odgovoril, da je bil to sicer planirani, vendar zelo obsežni remont elektroplavža in aglomeracije. Naslednji remont bo po planu v mesecu septembru 1968, zato je bil pri tem remontu poudarek na kvalitetno opravljenih delih, saj bodo naprave morale sedaj vzdržati 11-mesečno obratovanje brez daljših zahtev, kar je za agregate te vrste izredno zahteven pogoj.

Tov. inž. Knez nam je v nadaljevanju povedal, da so bila razen remontnih opravljena tudi nekatera manjša, vendar pomembna investicijska popravila, kot n. pr. generalno popravilo žerjavne proge livne hale in zamenjava črpalk hladne vode.

Ko smo govorili o možnosti za znižanje lastne cene grodlja pod 80 S-din za kilogram, je tov. inž. Knez dejal, da si obrat nenehno prizadeva z različnimi ukrepi zniževati lastno ceno. Plan za letošnje leto predvideva lastno ceno grodlja 90 S-din na kilogram. Prizadevanje obrata, da bi znižal ceno grodlja, najbolje ilustrirajo podatki, da je bila cena grodlju v mesecu maju že 86 S-din na kg, v juliju 84 S-din na kg, v avgustu pa je znašala že še 80 S-din na kg. Obrat pa si še naprej prizadeva, da bi znižal ceno pod 80 S-din na kg.

Na vprašanje, kaj meni o prehodu na proizvodnjo samo belega surovega železa, je tov. inž. Knez dejal, da bi takšen sklep samo pozdravil, saj proizvajanje ene vrste proizvoda prinaša s seboj velike možnosti v pogledu racionalizacije dela in organizacijsko-operativnih prijemov, omogoča zniževanje stroškov, tehnološke izboljšave ter večje možnosti pri uvajanju delavcev v delo, kar vse pocenjuje proizvodnjo. Prvi korak k prehodu na proizvodnjo samo belega železa predstavljajo nednevni poskusi direktnega vlivanja krekil na plavžu.

Obrat elektroplavž ima sledeči program na poti k zniževanju stroškov:

1. Zamenjava fiksne sata z vibracijskim izpod lomilca sintra.

Omenjeni ukrep bi terjal denarna sredstva, ki jih obrat nima na razpolago. Na ta način bi izboljšali propustnost, zmanj-

šali bi porabo energije, reducenta in elektrodne mase.

2. Uvedba mešanega plina za vžig sinterne mešanice.

Celotna naprava je v izdelavi. Po predkalkulaciji bo s tem znižana cena grodlja za 67 S-din na tono.

3. Sušenje koksa.

Sušenje koksa je že realizirano, prihranek po predkalkulaciji znaša 298 S-din na tono grodlja.

4. Dograditev še ene ponovce s površino 8,1 m² na aglomeraciji.

Ta ukrep bi prihranil ca. 1173 S-din na tono grodlja, ven-

dar obrat nima na razpolago denarnih sredstev.

5. Avtomatsko tehtanje komponent sinterne mešanice in

6. Avtomatsko doziranje vsipnih komponent.

Pri obeh ukrepih bi znašal prihranek 844 S-din na tono, vendar obrat nima potrebnih denarnih sredstev.

7. Avtomatska regulacija elektrod.

Za ta ukrep je že podpisana pogodba in bo realizirana v septembru prihodnjega leta.

8. Omejitev maksimalnega sekundarnega toka od 57 KA na 52 KA.

Ukrep je realiziran, prihranek znaša 58 S-din na tono grodlja.

9. Suho tesnenje elektrod.

Potrebna bi bila denarna sredstva. Prihranek bi se pokazal v obliki manjšega obratovalnega rizika in boljšega izkornistka kal. fonda.

10. Mehanizirano vsipavanje elektrodne mase v elektrodne plašče.

Ukrep je že realiziran, prihranek znaša 92 S-din na tono grodlja.

11. Mehanizirano hlajenje grodlja pri razlivanju.

Ukrep je že realiziran, prihranek znaša 130 S-din na tono grodlja. Predlog je obravnavala racionalizatorska komisija in odobrila nagrado racionalizatorju.

12. Poraba povratne vode v čistilcu plina.

Ukrep je v izdelavi, prihranek bo 193 S-din na tono grodlja.

Vidimo torej, da si na elektroplavžu na vso moč prizadevajo, da bi znižali lastno ceno pod 80 S-din na kg. Dolg seznam ukrepov pa je mnogokrat odvisen od določenih investicijskih vloganj.

Da prizadevanja niso ostala brez uspeha nam potrjujejo avgustovski podatki o lastni ceni grodlja. Vendar na plavžu menijo:

»Ko bi imeli denar...« P. L.

REZULTAT POSLOVANJA JUGOSLOVANSKIH ŽELEZARN V PRVEM POLLETJU 1967

Poslovni rezultati jugoslovanskih železarn so v prvem polletju 1967 zelo neugodni. To lahko spoznamo iz gibanja nekaterih osnovnih elementov celotnega dohodka prvega polletja 1967 s prvim polletjem 1966:

	Indeks
— celotni dohodek	95,5
— porabljena sredstva	101,7
— neto produkt	78,9
— dohodek	73,7

Padeč poslovnega rezultata v prvem polletju je posledica zmanjšane realizacije in obsega proizvodnje, povečane nelikvidnosti v gospodarstvu in liberalizacije uvoza. Prodajne cene naraščajo počasneje od porasta materialnih stroškov in uslug. Posebno pa so stroški narastli zaradi povečane amortizacije po revalorizaciji osnovnih sredstev.

Vpliv teh sprememb se še bolj vidi iz strukture celotnega dohodka in udeležbe posameznih elementov celotnega dohodka:

	I. poll. 1966	I. poll. 1967
porabljena sredstva	72,7	77,4
neto produkt	27,3	22,6
dohodek	22,6	17,4

Udeležba v % CD = 100

Iz gornjih podatkov je razvidno, da je v črni metalurgiji prišlo do padca udeležbe neto

produkta in dohodka, kar ima za posledico prelivanje dela akumulacije v druge gospodarske panoge.

Težki pogoji gospodarjenja v železarstvu, se negativno odražajo na višini dohodka, posebno pa na njegovi delitvi na osebne dohodke in sklade:

	Indeks I. poll. 1966 = 100
— dohodek	73,7
— bruto osebni dohodki	96,5
— bruto skladi	33,8

Železarne so v želji, da zadržijo višino osebnih dohodkov iz leta 1966, večji del dohodka namenile za osebne dohodke, medtem, ko jim je za sklade ostalo 61 % manj sredstev, kot v prvem polletju 1966. Zanimiv je podatek udeležbe skladov v celotnem dohodku, ki je znašala v prvem polletju 1966 8,2 %, medtem, ko se je v prvem polletju 1967 zmanjšala le 2,9 %.

V drugem polletju letošnjega leta pričakujemo v poslovanju jugoslovanskega železarstva še slabše rezultate. Zaradi takšne situacije se postavlja vprašanje za nadaljnji razvoj črne metalurgije in ogrožano bo normalno delo podjetij. Velik problem predstavlja za železarstvo vprašanje obratnih sredstev. Iz podatkov o višini angažiranih sredstev in njihovih virov je razvidno, da se je struktura posameznih elementov leta 1966 z letom 1967 precej menjala:

a) Sredstva:

	1967	1966
— Surovine in repro material	41	33
— nedovršena proizvodnja	23	26
— gotova proizvodnja	6	6
— kupci	30	35
S k u p a j :	100	100

b) Viri:

— redni (poslovni sklad, amortizacija, krediti za obratna sredstva, obresti)	62	59
— tuji (dobavitelji)	20	20
S k u p a j :	82	79
— manjka	18	21

Struktura angažiranih obratnih sredstev se je v letu 1967 menjala kot je to razvidno iz gornje tabele:

— zaloge surovin so se zmanjšale, ker gospodarske organizacije zmanjšujejo svoje zaloge na minimum;

— nedovršena proizvodnja je narastla, kar je znak, da potrošniki ne kupujejo na zalogo; — saldo kupcev je narastel zaradi nelikvidnosti;

— viri rednih sredstev so v upadanju, kar je posledica slabše akumulativnosti.

(Nadaljevanje na 11. strani)

Rezultati poslovanja...

Iz vsega omenjenega je razvidno, da je črna metalurgija v zelo resnem položaju, ki ga sama ne more rešiti. Zaradi padanja akumulacije se njena ekonomska moč ne veča ter ne more rešiti niti osnovnih problemov vezanih na nemoteno delo.

Izvršitev plana proizvodnje za prvo polletje 1967 lahko ocenimo, da je proizvodnja za železno rudo, sivo surovo železo, jeklo in gotove proizvode izpod nivoja plana, razen belega surovega železa (100,6 %).

V spodnji tabeli prikazujemo indekse za črno metalurgijo in sicer: indeks v zgornji vrsti nam kaže povečanje ali zmanjšanje proizvodnje v prvem polletju 1967 v primerjavi s planom v prvem polletju 1967; indeks v drugi vrsti pa nam kaže povečanje ali zmanjšanje proizvodnje v prvem polletju 1967 v primerjavi z doseženo proizvodnjo v prvem polletju 1966.

INDEKSI PROIZVODNJE CRNE METALURGIJE JUGOSLAVIJE

Železna ruda	87,5
	81,1
Aglomerat za belo surovo železo	109,9
	106,3
Aglomerat za sivo surovo železo	55,0
	93,4
Belo surovo železo	100,6
	105,7
Sivo surovo železo	87,0
	62,4
SM jeklo	98,7
	102,6
El. jekla	96,0
	105,8
Valjani material	47,1
	104,2
Vlečeno jeklo	40,1
	86,6
Valjane cevi	41,2
	95,9
Hladnovaljani trakovi	43,6
	87,2
Kovani material	43,6
	84,8

Vzrok za takšno stanje je v liberalizaciji uvoza proizvodov črne metalurgije na eni strani, na drugi strani pa zaradi manjših naročil pri potrošnikih proizvodov jeklarske industrije.

Problematika o položaju črne metalurgije v novih pogojih gospodarjenja in položaj železarne šture v sklopu jugoslovanske metalurgije je bilo že omenjeno v številnih člankih našega železarja, zato ne bom na tem mestu ponavljal že znanih dejstev.

F. I.

POTREBNO JE PRIZADEVANJE NAS VSEH

V eni prejšnjih številok Storskega železarja smo informirali bralce, da je Inštitut za sociologijo dokončal tako imenovano diagnosticiranje podjetja, to je izvršene so vse preiskave na področjih čiste organizacije, samoupravljanja, ekonomike, kadrovske situacije itd., kar je neobhodna osnova za načrtovanje in uvajanje sprememb in novitet. Izdelan je tudi idejni načrt reorganizacije in sedaj stopamo že v drugo fazo, to je k realizaciji načrta. Tu pa se že morajo zelo aktivno vključiti v delo tudi delovni timi, sestavljeni iz strokovnih delavcev podjetja. Sodelovanje naših strokovnih delavcev pri navedeni drugi fazi dela je neobhodno, ker Inštitut lahko samo teoretično postavi, odnosno nakaže delovno metodo, ne more je pa brez sodelovanja ljudi v podjetju realizirati. Zato je tudi že v pogodbi določeno, da morajo pri realizaciji reorganizacije aktivno sodelovati tudi strokovni delavci podjetja. Na osnovi te točke pogodbe je formirano 6 strokovnih delovnih timov po različnih področjih, katerih skrb je organizacija predpriprav (zbiranje manjkajoče ali nemetodološko urejene dokumentacije itd.), zavzemanje enotnega stališča o nameranih spremembah ter organiziranje postopnega uvajanja sprememb, novih delovnih metod in podobno. Čim aktivnejši bodo strokovni delovni timi, ki delajo — razumljivo — pod vodstvom delavcev Inštituta, tem hitreje bo napredovala realizacija reorganizacije. Inštitut namreč trdi in ima tudi prav, da brez predhodne normativne ureditve tehnologije, ureditve tehnične dokumentacije, standardiziranja materiala, stroškov itd., ni možno zadovoljivo rešiti reorganizacije. To pa so stvari, ki jih Inštitut brez sodelovanja naših sodelavcev ne more predpisati. Seveda s tem ne mislimo reči, da v železarni vsega naštetega sploh nimamo, ali da je za nič, kar je. Nikakor! Mnogo je tudi dobrega, le urediti je treba po organizacijskih sistemih, povezati, da ne bo raztreseno po različnih delovnih mestih ali enotah, dopolniti z manjkajočimi podatki, urediti tako, da bo pregledno, izpopolnjeno in revidirano, ter napisati standarde, ki še manjkajo.

Delavci Inštituta so skupno z našim organizacijskim birojem izdelali detajlno terminiran plan dela Inštituta in strokovnih timov podjetja. Med prvimi nalogami, ki so v programu še v teku tega leta, so priprave metod in dokumentacije za gospodarsko planiranje, metod evidence in statistike, metod planiranja proizvodnje in planiranja vzdrževanja ter pripra-

ve za postopno kreiranje tehnološke dokumentacije (tehnološki predpisi), dokumentacije opreme in objektov, ekonomske dokumentacije, delovne dokumentacije in ureditev druge standardizacije.

Poudarjam, da so to priprave in začetna dela, da ne bi kdo razumel napačno, češ, da bo vse urejeno do konca leta. Prav tako naj povemo, da bi bilo močno zmotno mišljenje, češ, da plačujemo Inštitut, delati pa morajo naši delovni timi. Delavci Inštituta imajo tudi v uvajanju sprememb zelo obsežno nalogo, saj morajo posredovati vse sodobne metode dela, ki se bodo uporabljale in jih uvesti, kreirati novo dokumentacijo in evidenco, opredeliti delovne naloge posameznih sektorjev, služb in delovnih mest, predvsem vodilnih in še in še. Naši timi pa so strokovni sodelavci, organizirajo in obdelajo konkretne zadeve ki jih ne more opraviti Inštitut. Kot primer: Inštitut nam recimo ne more napisati tehnoloških predpisov, ampak jih lahko napišejo samo strokovnjaki, ki tehnologijo pri nas vodijo. Prav tako ne more Inštitut narisati eventualnih

manjkajočih načrtov ali urediti kartice osnovnih sredstev in podobno.

Če bo predvideno delo na reorganizaciji potekalo po programu, kjer se pač morajo obvezno in aktivno angažirati tudi naši strokovni delavci, potem bi bila reorganizacija v glavnem uvedena do konca leta 1968. Seveda bo še potem potrebno stalno dopolnjevanje in negovanje metod dela, predvsem pa močna kontrola, da vsi, ki navodila izvajajo, to res tudi delajo. Če bo vse izvedeno v redu, potem bomo dosegli tudi cilj reorganizacije to je povečanje produktivnosti in uspeh v gospodarjenju.

Ob koncu pa še tole: ker imajo nekateri člani kolektiva zmotno mišljenje, da je železarna že izplačala Inštitutu ves pogodbeni znesek, morajo pojasniti, da obroke nakazujemo sami po izvršenem delu. V org. biroju se vodi dnevnik o opravljenem delu, po potrebnem terminiranem programu dela pa se ugotavlja, kako in koliko dela je opravljenega in s tem se vsklajujejo tudi nakazila obrokov.

W. Š.

NEZGODE PRI DELU

V mesecu septembru je bilo po obratih in oddelkih naslednje število nezgod pri delu:

Jeklarna	2
Valjarna	5
Obdeloval. valjev	1
Mehanična	2
Promet	1
Gradbeni oddelek	1
Skupaj:	12

Brez nezgod pri delu so bili naslednji obrati oziroma oddelki:

Elektroplavž
Livarna valjev
Livarna sive litine
Modelna mizarna
Samotarna
Energetski obrat
Elektroobrat
Ekspedit
Razvojni oddelek
OTK
Komunalni oddelek
Ostalo.

JEKLARNA:

Debelak Drago. Hotel je obrati kapo in jo namestiti na kokilo. Kapa je zdrsnila in mu stisnila kazalec desne roke ob stegno.

Jerič Feliks je brusil gredice. Ko je hotel gredico obrniti na drugo stran, je rafamo naslonil

na gredice. Pri tem je rafama zdrsnila, ker se kolot še ni popolnoma ustavil in mu poškodovala prste na levi roki.

VALJARNA:

Plahuta Franc. Pri vezanju valjanih palic je z desno roko udaril ob oster konec palice in se urezal na kazalec.

Bizjak Julijan je zankal na III. ogrodju. Poleg varnostne palice, ki zadrži zanko, je postavil še valjarsko sklopko, čeprav mu je predpostavljeni to odsvetoval. Med valjanjem se je zanka na valjani palici zavezala in mu vrgla sklopko v desno nogo.

Zorko Karel. Pri nakladanju valjanih palic je sodelavec palico prehitro izpustil in mu je padla na nart leve noge.

Teržan Hinko. Pri dviganju ingota na grobi progi je držal dvigalni kavelj preblizu valjev. Pri vrtku ingota med valje mu je tudi dvigalni kavelj potegnulo med valje in ga je držaj kavelja udaril po levem kolenu.

Pahole Alojz je vlačil gredice od predproge do fine proge. Iztekajoča palica iz I. ogrodja fine proge se je zataknila med plošče v tleh in odskočila ter opekla imenovanega po meči desne noge.

(Nadaljevanje na 12. strani)

VRSTE DELOVNEGA RAZMERJA

Ali poznaš vrste delovnega razmerja? Kakšno je tvoje razmerje? Kaj je delovno razmerje?

Razmerje med delovno organizacijo in delavcem, ki v njej dela, imenujemo delovno razmerje. Vendar ne pomeni vsako delo, ki ga kdo pri delovni organizaciji opravlja delovno razmerje. Tako poznamo civilno pravno razmerje, in »dopolnilno delo«, ki nista delovni razmerji, kajti z delovnim razmerjem razumemo tak odnos med delovno organizacijo in delavcem, po katerem je delavec zaposlen stalno (nedoločen čas ali za določen čas); iz delavčeve zaposlitve, oziroma iz njegovega dela pa izvirajo pravice po delu in iz dela.

Če se ozremo nekoliko nazaj v zgodovino, ugotovimo, da so v liberalnem kapitalizmu šteli razmerje med podjetnikom (delodajalcem) in delavcem za pogodbo. Pogodbeno razmerje, po katerem je delavec prodal podjetniku, kapitalistu, svojo delovno silo za natanko določeno količino denarja ali blaga. Kaj sledi iz tega? Delovna sila je bila blago. Delavec ni imel, razen plačila za svoje delo, nobenih pravic. Revolucionarni boj delavstva pa je zlasti v tem stoletju, izbojeval vrsto socialnih pravic. Zaradi tega je tudi delovna sila izgubila značaj blaga. Pravice, ki jih delavec ima iz dela in po delu niso in ne morejo biti več samo ekvivalent za »prodano« delovno silo, marveč so to socialne pravice, ki jih družba priznava delavcu na podlagi njegovega dela.

Sedaj ne govorimo več o pogodbenem razmerju med delodajalcem in delavcem, marveč lahko govorimo le o delovnem razmerju. Še zlasti pa to velja v naši družbeni ureditvi z družbeno lastnino proizvodnih sredstev in samoupravljanjem, po katerem delavec odloča o svojem delu in o rezultatih tega dela.

Kakor je uvodoma poudarjeno, delovno razmerje ni vsako delo. Oglejmo si primere delovnega razmerja in druge vrste dela, ki niso delovno razmerje.

Začnimo z delovnimi razmerji, ki so najpogostejša:

1. Delovno razmerje za nedoločen čas

Delovno razmerje se praviloma sklene za nedoločen čas. To pomeni, da bo trajalo nedoločen čas, trajno, če ne bodo nastopili zakoniti, objektivni ali subjektivni razlogi za njegovo prenehanje.

Takih delovnih razmerij je največ. Poznamo jih pod nazivom »stalna zaposlitev«.

Delovno razmerje za nedolo-

čen čas se sklene na podlagi javnega razgleda ali razpisa.

Posebej je opozoriti, v delovnem razmerju za nedoločen čas na nekatere pravice delavca iz tega razmerja tudi v primerih, ko delavec ne dela, delovno razmerje pa traja naprej. To je tedaj, ko delavec gre iz delovnega razmerja na odsluženje vojakov, kadar opravlja družbeno-politične funkcije in kadar je na neplačanem dopustu. V teh primerih delovno razmerje traja naprej. Pravice (razen nekaterih pravic iz socialnega zavarovanja) in dolžnosti pa mirujejo.

2. Delovno razmerje za določen čas

Za razliko od delovnega razmerja za nedoločen čas je delovno razmerje za določen čas. Ko pri tem delovnem razmerju govorimo o »določenem času«, vemo, da to ni trajno razmerje ali stalna zaposlitev, marveč razmerje za določen čas, začasno delovno razmerje.

V katerih primerih lahko sklenemo delovno razmerje za določen čas? V tistih primerih ko je treba nadomestiti začasno odsotnega delavca in v tistih primerih, ko je treba opraviti neko nalogo, kar traja le

določen čas. To so primeri ko je treba nadomestiti delavca, ki gre na odsluženje vojašine, delavko na poročniškem dopustu, delavca, ki je na daljšem neplačanem ali na študijskem dopustu in v drugih primerih daljše odsotnosti.

Koliko časa lahko traja delovno razmerje za določen čas? Po potrebi! To pomeni, da traja to delovno razmerje tako dolgo, dokler je potrebno nadomeščanje odsotnega delavca. Vendar je treba trajanja delovnega razmerja za določen čas določiti že v začetku in sicer tako, da se določi časovno trajanje (datum), ali pa se dogovori, da bo delovno razmerje trajalo do vrnitve osebe, ki je nadomeščena ali pa da bo delovno razmerje trajalo tako dolgo, da bo opravljena določena naloga.

3. Delovno razmerje s krajšim delovnim časom za nedoločen ali določen čas

Delovno razmerje s krajšim delovnim časom, kot je poln delovni čas, se lahko sklene za nedoločen ali za določen čas.

V nekaterih delovnih organizacijah so delovna mesta, ki ne zahtevajo polne zaposlitve. Na takih delovnih mestih je mogoče zaposliti delavca s krajšim

delovnim časom. Npr. 4 ure, 6 ur, lahko pa samo 2 uri. Delavci, ki delajo krajši delovni čas od polnega, imajo enake pravice po delu in iz dela kot ostali delavci. Taki delavci lahko delajo pri več delovnih organizacijah tako, da jim dve ali več delovnih razmerij pri različnih delodajalcih tvori polno zaposlitev. V delovno dobo se tako delo všteva po trajanju delovnega časa.

Delovno razmerje s krajšim delovnim časom od polnega delovnega časa se lahko sklene tudi za določen čas. V takem primeru velja vse, kar je v tem sestavku povedano o delovnem razmerju, za določen čas.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Dopisujte

v naš list

NEZGODE PRI DELU

(Nadaljevanje iz prejšnje št.)

OBDELOVALNICA VALJEV:

Gunzek Milan. Iz kupa valjev je moral vzeti spodnji valj. Zato je moral vse valje preložiti. Spodnji valj, ki ga je iskal je bil na enem koncu vtisnjen v zemljo. Pri zapenjanju valja si je pomagal z drogom, da veriga ne bi zdrsnila s čepa. Ko je žerjavovodja pričel dvigati valj, je drog spodrsnil in ga udaril po nartu leve noge.

MEHANIČNA DELAVNICA:

Lazički Ivan. Pri sestavljanju šablone za krivljenje cevi je zdrsnil del šablone in mu stisnil dlan desne roke.

Petek Edvard. Zaradi pokvarjenega dvigala Demag je bilo treba surov valj ročno transportirati v delavnico. Ko so ga dvignili s kupa in obrnili, je zdrsnil, imenovani ga je hotel zdrsniti, pri tem pa mu je valj stisnil dlan leve roke.

PROMET:

Drobne Henrik je med vožnjo odpenjal prekučnik. Medtem je prekučnik iztiril, se prevrnil in stisnil premikaču noge pod kolonom in prsni koš. Vozičke je dovoljeno pripenjati ali odpenjati samo takrat, ko vlak miruje. To je imenovani dobro vedel in je torej zavestno kršil varnostne predpise.

GRADBENI ODDELEK:

Jernejšek Marjan. Pri nameščanju betonske plošče na betonsko kineto sodelavec ni mogel zadržati plošče v vertikalnem položaju. Padla je imenovani na desno roko in mu poškodovala dlan.

Primerjava števila nezgod v mesecu septembru zadnjih pet let:

Leto	1963	1964	1965	1966	1967
Nezgode pri delu	16	19	14	16	12
Nezgode na poti	1	2	2	2	

Premalo resnosti

Vsako leto pošljemo določeno število delavcev z različnih delovnih mest na periodične zdravniške preglede. Ti pregledi so potrebni in koristni. Vendar opažamo premalo resnosti pri delavcih glede same udeležbe.

Z Zdravstvenim zavodom v Celju smo sklenili pogodbo o izvajanju teh pregledov. Vsi obrati so bili tudi podrobno ob-

veščeni z okrožnico dne 24. 5. 1967 o tem, kako bomo pošiljali delavcev na pregled. Skupno smo poslali na pregled 555 delavcev. Pregleda pa se je udeležilo 512 delavcev. To pomeni, da se 8% delavcev ni odzvalo na pregled, čeprav smo nekatere tudi še naknadno napotili.

V glavnem so izostajali zaradi tega, ker so bili napoteni na pregled v prostem času. Ta neresnost posameznikov je povzročila, da so se pregledi tako zavlekli. Po dogovoru smo pošiljali vsak dan 10 delavcev, toda skoraj vedno je kateri izostal.

Žerjavovodjem smo omogočili, da vse preglede opravijo v enem dnevu. Z Oddelka za medicino dela so jih napotili k posameznim specialistom, vendar nekateri še dosedaj niso opravili pregleda pri okulistu in drugje, čeprav bi jih lahko vse v enem dnevu. Ti posamezni specialistični pregledi so za žerjavovodje zelo važni in se brez njih ne morejo oceniti psihofiziološke sposobnosti žerjavovodij.

V nadaljnjih akcijah pričakujemo tudi več razumevanja in sodelovanja obratovodij in delovodij, ki se doslej niso dovolj resno vključili v sodelovanje.

SLUŽBA VARSTVA
PRI DELU

Ferne Ivan
dipl. oec.

JEKLO DOMA IN V SVETU

Dogovor metalurgov in kovinarjev

Konec septembra je bilo na seji koordinacijskega odbora industrije za predelavo kovin in proizvajalcev jekla posvetovanje, da bi našli skupne rešitve, ki trenutno mučijo obe industriji. Podpisali so sporazum o obvezi, da se bodo v bodoče sporazumevali glede uvoza in cen proizvodov jeklarske industrije. Povod za sestanek je bil spor med železarnami, ki zahtevajo kontingentiran uvoz ter med potrošniki jekla, ki so za svobodni uvoz jekla. Ti namreč zahtevajo, da se ukine začasno kontingentiranje uvoza sivega surovega železa.

Poznana nam je liberalizacija uvoza proizvodov črne metalurgije, ki je železarstvo zelo prizadela. Depresirane eksportne cene drugih držav imajo za posledico, da jugoslov. železarne težko plasirajo svoje proizvode, in da ne dosegajo z Zakonom predpisanih prodajnih cen. Marsikdaj morajo prodajati po cenah, ki so enake lastnim cenam ali še celo nižje. Oba partnerja: proizvajalci in potrošniki jekla se zavedata, da je edina šansa za oba, uspešen izvoz predelanega jekla;

zato sta se dogovorila, da ne smeta iskati koristi v zunanji trgovinskem režimu, ki bi šel na škodo enega ali drugega partnerja;

koordinacijski odbor mora predložiti rešitev glede izboljšanja organizacije uvoza, ker imajo od sedanjih organizacije resno škodo ne samo železarne, temveč tudi potrošniki.

Važno je tudi vprašanje cen in zaščite. Baza sporazuma bi bile domicilne cene (domače cene v državi izvoznici), ki bi jih bilo treba prilagoditi našim pogojem. Sistem domicilnih cen bo težko prenesti v naše pogoje, ker je težko ugotoviti, kaj so domicilne cene v posameznih deželah.

Za črno metalurgijo ostane še en interni problem, to je lastna samoorganiziranost, kar samo po sebi predstavlja velik, mučen in dolgotrajen proces.

Nespremenjena situacija na svetovnem tržišču jekla

Na svetovnem tržišču železa in jekla ni čutiti konec julija in avgusta bistvenih sprememb z ozirom na situacijo v mesecu juniju.

Zahodnoevropsko tržišče jekla karakterizira selektivna neaktivnost, posebno na notranjem tržišču industrijskih držav

Zahodne Evrope. Opaziti je v juliju večjo izvozno aktivnost, ki je posledica večjega nakupa od strani ameriške avtomobilске industrije, ki je občutno povečala proizvodnjo v poletnih mesecih. Na prvem mestu v izvozu valjane pločevine je Zahodna Nemčija. Izvozne cene znašajo 101 do 102 \$ za tona fob (naloženo na ladjo). V ZDA se predvideva še povečanje proizvodnje avtomobilov v naslednjih mesecih, kar bo imelo ugodne posledice glede izvoza Zahodne Evrope. Izvoz ostalih proizvodov pa se ne odvíja ugodno. Proizvajalci se ne držijo dogovorjenih cen iz Bruslja in so ponudbene cene marsikje večje. Slab je tudi izvoz debele pločevine. Proizvajalci Zahodne Evrope so pesimistično razpoloženi do bodočega razvoja izvoznega tržišča.

Izvozne cene jekla zahodno evropskih držav so bile konec julija v primerjavi s junijem v malenkostnem upadanju.

V Veliki Britaniji je 28. julija t. l. začel veljati Zakon o nacionalizaciji večjega dela jeklarske industrije, kar zajema ca. 93,5 % skupne proizvodnje surovega jekla in 94,7 % proizvodnje surovega železa. V privatnih rokah bo ostalo le 6,5 % proizvodnje surovega jekla in 5,3 % proizvodnje surovega železa. Z ozirom na razpoložljive kapacitete bo lahko javni sektor proizvedel 29,1 mil. ton, privatni pa 2,7 mil. ton jekla. Na britanskem tržišču jekla ni opaziti sprememb. Proizvodnja je v upadanju in železarne so proizvajale v juliju pri izkoristku kapacitet ca. 70 %. Boljšo situacijo kaže debela pločevina, kar pa je posledica večjega povpraševanja v ladjedelništvu. Za industrijo motorjev se predvideva upadanje. Povpraševanje po težkih, srednjih in lahkih profilih je slabo zaradi letnih dopustov.

Na ameriškem tržišču je opaziti manjšo aktivnost. To povečanje pa je posledica oborožitve in izboljšanja situacije v avtomobilski industriji. Ostalo povpraševanje je manjše, kar pa je sezonskega značaja in se predvideva v poznejših mesecih ponovno zboljšanje položaja.

Tržišče starega železa mirno, cene stabilne. Na svetovnem tržišču starega železa je bilo v mesecu juliju opaziti stabilne cene, ki znašajo 26,50 \$ za dolgo tona. Cene starega železa so barometer stanja na trgu jeklenih proizvodov in zaradi stabil-

nosti cen starega železa lahko pričakujemo tudi na tržišču jekla v bodoče stabilno situacijo. Na tržišču starega železa vlada zaradi padca proizvodnje v industriji razvitih držav relativna neenakost.

Japonska, ki je bila največji uvoznik starega železa, se ne pojavlja na tržišču.

Zahodno evropska industrija je v proizvodnji starega železa autarkična in proizvaja normalne količine jekla, ki so pa pod letnim povprečjem. Vsi ti razlogi bi narekovali tendenco padanja cen starega železa. Dejstvo pa je, da so cene stabilne, kar da misliti, da so perspektive v jeklarski industriji ugodnejše, kot to izgleda.

Kapaciteta jekla v svetu in njihov razvoj do leta 1970

Iz podatkov Evropske skupnosti za premog in jeklo je razvidno, da so kapacitete jeklarn večje, kot to narekuje potrošnja, kar predstavlja svetovni problem, posebno za tiste države, katerih proizvodnja jekla ni zaščiten. Predvideva se povečanje kapacitet črne metalurgije v svetu od leta 1965 do 1970 za ca. 30 %. Že v letu 1965 je bilo od kapacitet 521 milijonov ton neizkoriščenih 61 milijonov ton.

Kapacitete proizvodnje jekla se iz leta v leto povečujejo, posebno velja močna ekspanzija za Japonsko, v manjši meri pa za države Latinske Amerike.

V naslednji tabeli navajamo sedanje in bodoče kapacitete surovega jekla:

	(v mil. ton)			
	1955	1960	1965	1970
a) Evropska skupnost za premog in jeklo	55	76	102	120
Velika Britanija	21	26	32	37
ZDA	117	138	148	162
Japonska	10	23	46	71
Manjši proizvajalci	13	21	30	40
Tradicionalni uvozniki	7	12	28	50
Skupaj zahodne države (a)	222	296	386	480
Indeks (1955 = 100)	100	133	174	216

	1955	1960	1965	1970
b) Sovjetska zveza	45	65	91	127
Ostale vzhodne države	14	21	29	39
Kitajska, Severni Vietnam, Severna Koreja	3	19	15	25
Skupaj socialistične države (b)	62	105	135	191
Indeks: 100	100	169	218	308
c) Skupaj svet (a + b)	284	401	521	671
Indeks	100	141	183	236

Kratke vesti iz Železarne

Obisk Bavarskih livarjev

V torek, dne 26. septembra 1967, je naše podjetje obiskala skupina 20 bavarskih livarjev. Udeleženci ekskurzije so si ogledali Store I, posebno pozornost pa so posvetili novi livarni sive litine v Storah II, ki je v zaključni fazi izgradnje. Po končanih ogledih obratov so se bavarski livarji krajši čas zadržali v pogovoru s predstavniki našega podjetja.

Poljsko odlikovanje za glavnega direktorja železarne

Dne 28. 9. 1967 je poljski veleposlanik v SFRJ podelil poljska odlikovanja nekaterim javnim in kulturnim delavcem iz naše republike. Odlikovanje sta prejela tudi glavni direktor Železarne Štore, tov. Tugomer Voga in direktor Železarne Jesenice, tov. inž. Matevž Hafner. Odlikovanja so podelili ob priliki tisočletnice ustanovitve poljske države za uspešno razvijanje kulturnih, gospodarskih in drugih stikov med obema državama.

Fotografije Železarne Štore v »Čeliku«

Revija »Čelik«, glasilo Združenja jugoslovanskih železarn, bo svojo pridojno, to je deseto, številko opremila s slikovnim materialom našega podjetja. V ta namen je informativna služba na prošnjem uredništvu revije »Čelike« poslala obširen slikovni material.

DEL ANALIZE STRUKTURE KADROV V ŽELEZARNI ŠTORE

V zadnji številki Štorskega Železarija smo na strani 2 brali o strukturi kadrov v celjski občini. V tem prispevku naj navedem nekaj primerjalnih podatkov za naše podjetje, kot nadaljevanje analize o strukturi kadrov v celjski občini.

Od skupnega števila 16.395 zaposlenih v celjski občini odpade trenutno na Železarno Štore 2.104 ali 12,8% delavcev. Iz že znanih razlogov je bilo do nedavnega razmerje med priučenim in šolanim kadrom

25,9:74,1% v korist šolanega kadra. Lanskoletna sprememba kvalifikacijskih stopenj je omogočila, da so zahteve postavljene na realnejšo osnovo, tako, da je sedaj razmerje 55,8:44,2% v korist nešolanega kadra. Šolani kader je pri nas uvrščen v stopnje strokovnosti, ki jih označujemo z IV do VII. Po posameznih stopnjah zahtev je razmerje naslednje (upoštevamo število trenutno zasedenih delovnih mest):

VII. stopnja	2,1 %	III. stopnja	22,4 %
VI. stopnja	2,1 %	II. stopnja	22,7 %
V. stopnja	10,6 %	I. stopnja	10,7 %
IV. stopnja	29,4 %		
Skupaj:	44,2 %	Skupaj:	55,8 %

V Železarni Štore je torej 4,2% delovnih mest, ki jih zasedajo kadri z višjo in visoko izobrazbo, 10,6% s srednješolsko, 29,4% s poklicno izobrazbeno stopnjo, medtem ko je priučenih (od III. do I. stopnje) 55,8%.

Od skupnega števila 2.104 delavcev potrebujemo 927 delavcev, ki imajo eno od stopenj šolske izobrazbe. Od potrebnih 927 pa ima dejansko le 731 ali 78,9% dejansko potrebno izobrazbo (praktikanti niso upoštevani). Od skupnega števila zaposlenih potrebuje naše podjetje 44,2% delavcev, ki imajo eno od navedenih stopenj šolske izobrazbe, imamo pa jih le 34,7%, torej za 9,5% manj.

Drugačno sliko dobimo, če pogledamo, kako kader, ki za-

seda delovna mesta, na katerih se zahteva izobrazba ene izmed stopenj strokovnosti, tej stopnji tudi dejansko ustreza. Podatki kažejo, da v 67,2% primerih dejanska izobrazba ustreza delovnemu mestu, v 32,8% primerih pa ne, ker se v teh primerih pojavlja odstopanje za eno ali več stopenj. Toda o tem kdaj drugič.

Če nadaljujemo s primerno analizo med našo in občinsko kadrovsko strukturo, ugotovljamo, da je v občinskem merilu 8,5%, pri nas pa 9,5% več priučenega kadra, kot pa je sicer za predvideno delovno mesto potrebno. To odstopanje gre seveda na račun šolanega kadra, pri katerem je v istem odnosu primanjkljaj, kot kaže naslednja tabela:

Stopnja izobrazbe	Odstopanje od zahtev	
	v občini	v Železarni Štore
priučeni delavci	+ 8,5 %	+ 9,5 %
visoko šolo	- 3,5 %	- 5,6 %
kader z višjo in		
kader s srednjo šolo	- 3,3 %	- 1,8 %
kader s poklicno šolo	- 1,7 %	- 2,1 %

Gornji podatki so ugotovljeni na osnovi primerjalne tabele, kateri del je bil objavljen v pretekli številki Štorskega Že-

lezarja na strani 2 (občinski podatki). K temu sem dodal še podatke našega podjetja in sicer:

Stopnja izobrazbe	Število zaposlenih		Število potrebnih delavcev	
	občina %	Železarna %	občina %	Železarna %
priučeni (osn. š.)	62,2	65,3	53,7	55,8
poklicna šola	30,6	23,8	32,3	29,4
srednja šola	5,9	8,8	9,2	10,6
višja + visoka šola	1,3	2,1	4,8	4,2

Ta razkorak se v našem podjetju postopoma vsklajuje, mnenja pa sem, da povsem vsklajen ne bo nikoli, ker smatram, da za ustreznost oziroma neustreznost kadra na delovnih mestih ne more biti vedno in povsod merilo le priznana stopnja šolske izobrazbe, marveč je tu pomembna tudi ocena uspeš-

nosti ali neuspešnosti kadra na delovnem mestu. Seveda pa priznana stopnja šolske izobrazbe je in bo važen osnovni pogoj za zasedbo določenega delovnega mesta.

Rajko Markovič
direktor
kadrovskega
sektorja

Nove knjige v strokovni tehnični knjižnici

Klopčič M.: Omrežno planiranje. Izd. Zavod za tehnično izobraževanje, Ljubljana 1966. -s-3238.

Proizvodstvo čuguna i stali, 1965. Ito gl nauki i tehniki. Moskva 1966. -s-1716. Modeliranje procesov proizvodstva i upravljanja. Akademija nauk SSSR, »Nauka« Novosibirsk, 1966. s-2349.

Muster J.: Poizkus izdelave forsteritno-spinelne opeke za gredele SM-peč. Metalurški inštitut, Ljubljana, 1966. s-2337/a.

Muster J.: Poizkus izdelave forsteritno-spinelne opeke, s-2337/b.

Postavljanje i rukovodjenje planovima. Izd. Zavo za unapređivanje produktivnosti rada, Zagreb, b. I. s-3236.

Leitner-Plöckinger: Die Edeistablierzeugung. Springer-Verlag, Wien, New York, 1965. s-2350.

Planiranje izgradnje i razmeštaja tvorničkih servisa. s-3201/b.

Uobičajene greške kod projektiranja razmeštaja, tvornice. Izd. Zavoz za unapređivanje produktivnosti rada, Zgb. 1965. s-3204/b-1.

Problemi u planiranju tvornice i razmeštaju tvornica. Zagreb, 1965. s-3201/b/4.

Ekonomska analiza planiranja, izgradnje i rekonstrukcije tvornice. Zagreb, 1965. s-3201/b-1.

Problemi i faktori produktivnosti rada. Beograd 1963. s-1717.

Merjenje produktivnosti rada, ekono-

mičnosti i rentabilnosti. Izd. »Rad« Beograd, 1963. s-1719.

Zbirka spoljnotrgovinskih i deviznih propisa, Beograd, 1967. s-1718.

Heptner-Stroppe: Magnetische und magnetinduktive Werkstoffprüfung. VEB-Verlag, Leipzig, 1965. s-2351.

Metallurgija i koksohimija, Kiev, 1966. s-1709/3. knj. 3.

Alisova S. P.: Diaigrammi sostojanja metalličeskijh sistem. Moskva, 1966. s-3209-2.

Metallurgija i koksohimija, 2. kn., Kiev, 1966. s-1709/2.

Temeljni zakon o zdravstvenem zavarovanju. Uradni list SRS, Ljubljana 1966. s-1720.

Naši znameniti tehniki, Ljubljana 1966. Ablerit Struna, Izd. Zveza inž. in tehnikov Slovenije, s-1721.

Grubačić Kosta: Enciklopedijski leksikon bibliotekarstva. Zavod za izd. učbenika, Sarajevo 1964. s-2352.

Muster J.: Uvajanje sinterdolomitnih izdelkov. I. tehnološki del raziskav. I. 1967. Met. inšt. Ljubljana, s-3239.

Prešeren A.: Nekovinski vključki v nelegiranem jeklu z ogljikom. I. 1967. Izd. Metalurški inšt. Ljubljana, s-3240.

N. S. Sventickij: Vizualnije metodi emisionogo spektalnogo analiza, Moskva 1961. s-3241.

Informacionno-tehničke sredstva. Sbornik perevodov, Moskva 1966. VI-NITI, s-3242.

potem tudi dohodki manjši.

— Ali nam lahko poveste, koliko žensk-delavk je v vašem obratu in kako dolgo že delate vi tukaj?

— V šamotarni delam že polnih 19 let in včasih je bilo nas delavk dosti več, mislim da okoli 50. Potem so pa nekatere odšle v pokoj, druge so odšle drugam na delo, ali pa so ostale doma. Jaz moram delati, če hočem preživljati sebe in oba otroka, ki sta še odvisna od mene. Ker je to delo za žensko zelo težko ima obrat interes, da so novi delavci, ki se zaposlijo, predvsem moški.

— Kaj nam lahko poveste o delu v obratu, o vaših željah, kako bi naj bilo, oziroma, kaj

NAŠI OBRAZI

Odločili smo se, da stopimo v šamotarno, v obrat, iz katerega prihaja sorazmerno malo prispevkov za naš časopis, čeprav je v njem zaposlenih preko 100 delavcev in delavk. Našo pozornost je pritegnila delavka, ki je potiskovala poln voziček surove opeke proti dvigalu in se pri tem pošteno spotila. Po naši ocenitvi je moral biti voziček težak gotovo pol tone in tako delo niso mlačje solze, do-

volj je težko za vsakega krepkega možaka.

— Tov. Juračičeva, koliko takih vozičkov pa naložite in prepeljete vsaki dan, smo pričeli pogovor potem, ko si je malo oddahnila.

— Kakih 35 gotovo. Delo ni ravno lahko, to lahko vidite sami, vendar sem vesela, da imamo kaj delati. Takrat, kadar imamo malo naročil, je bolj žalostno, ker vemo, da bodo

KADROVSKE VESTI

V mesecu septembru so bile naslednje kadrovske spremembe v našem podjetju:

NOVI ČLANI DELOVNE SKUPNOSTI:

VANOVSKEK Marjan iz Celja, po poklicu obratni električar, elektro obrat; POVALEJ Jože iz Primoža pri Sentjurju, strojni ključavničar, energetski obrat; GOBEC Vladimir iz Loke pri Žusmu, strojni ključavničar, energetski obrat; KASENBURGER Ljudmila iz Stor, delavka v komunalnem oddelku, sprejeta pogodbeno za določen čas; VAREŠKO Anton iz Sentjurja, po poklicu strojni ključavničar, energetski obrat; KALUŽA Ladislav iz Stor, po poklicu ekonomski tehnik, bil naš štipendist, sedaj kot pripravnik v skladišču.

IZ JLA SO SE VRNILI:

DROBNE Stanko, premikač na prometu; OZEK Anton, obratni električar, elektro obrat; LESEK Janez, elektro tehnik, priprava proizvodnje; POLAK Maks, priučen kovač, jeklarna; TURK Franc-Adolf, strojni ključavničar, mehanična delavnica; CENTRIH Milan, obratni električar, elektroobrat; OJSTERSEK Andrej, kovinostругar, mehanična delavnica; RATAJC Janez, strojni ključavničar, mehanična delavnica; MOCNIK Stanislav, strojni ključavničar, obdelovalnica valjev; FIDLER Ivan, strojni ključavničar, mehanična delavnica; HERČEK Edvard, strojni ključavničar, mehanična delavnica; HLADIN Konrad, kovinostругar, mehanična delavnica; PANTNER Stanislav, strojni

ključavničar, mehanična delavnica; MARINSEK Marjan, dipl. pravnik, pripravnik v splošnem sektorju; KOVAČ Marjan, kovinostругar, mehanična delavnica; HLADNIK Jakob, strojni ključavničar, mehanična delavnica; TIMPRAM Mihael-Miloš, strojni ključavničar, mehanična delavnica; PLANKO Ivan, delavec, valjarna; FERLEŽ Milan, delavec, jeklarna; TOVORNIK Ludvik, delavec, livarna sive litine; ZAVŠEK Andrej, delavec, elektroplovž; GOBEC Ervin, delavec, šamotarna; BAUMKIRHNER Drago, žerjavovodja na elektroplovžu.

NA ODSLUŽENJE KADROVSKEGA ROKA SO ODSLI:

LEDNIK Milan, str. katr. in maz. napr. v energet. obratu; ŠNUR Mihael, brusilec nožev v obdelovalnici valjev; GRADIČ Leopold, inštalater varilec v mehanični delavnici; ZUPANC Jožef, strojni ključavničar v mehanični delavnici; PINTAR Marjan, skoblar v obdelovalnici valjev; IVANUŠA Marjan, strugar v mehanični delavnici; DOBERSEK Konrad, mešalec mase v šamotarni; HERNAVS Jožef, pom. formarja v livarni sive litine; VERBOVSKEK Milan, strojni ključavničar v mehanični delavnici; KACIČNIK Alojz, rezkalec v obdelovalnici valjev; POLIČNIK Viktor, strugar v obdelovalnici valjev; FIRANT Stanislav, pomožni zidar v gradbenem oddelku; SARLAH Jožef, dežurni ključavničar v valjarni; SKET Alojz, kovač v jeklarni; KADENSEK Alojz, delavec v livarni valjev; SELIČ Franc, pomoč. kaluparja v livarni valjev; RIBIČ Karl, strugar v obdelovalnici valjev; OBREZA Jakob, drobilec v šamotarni; PILIH Jožef, strojni ključavničar v mehanični delavnici; RAMŠAK Srečko, strugar v valjarni; MAČEK Franc, elektromehanik v elektroobratu; GROBELSEK Silvan, strojni ključavničar v mehanični delavnici; DOLER Ladislav, strugar v mehanični delavnici; ROZMAN Marjan, delavec v livarni sive litine;

PERKOVIČ Anton, zabijač v valjarni; PINTER Marjan, delavec v mehanični delavnici; DEŽELAK Franc, premikač na prometu; JAGODIČ Franc, žerjavovodja notr. v livarni sive litine; STANTE Rudolf, strojnik — črpal. v energetskem obratu; RANCINGER Vilko, delavec v valjarni; FERLEŽ Milan, strojni ključavničar v mehanični delavnici in BUCAR Stanislav, brusar v livarni sive litine.

ODSLA DRUGAM NA DELO:

ZAKOVSEK Franc iz delovne enote valjarna, sporazumno s podjetjem; REBERNIK Jože iz delovne enote šamotarna, sporazumno s podjetjem.

PO IZTEKU DELOVNE POGODBE STA ODSLA:

KOČAR Marija, čistilka v komunalnem oddelku in ROMIH Marija, kuharica v Počitniškem domu na Rabu.

ZAKONSKO ZVEZO SO SKLENILI:

BAUMGARTNER Stefan iz mehanične delavnice; POVALEJ Franc iz prometa; ZOHAR Vlado iz mehanične delavnice in Kovač Franc iz nadzorne službe — splošni sektor.

Na novi življenjski poti želimo vsem obilo družinske sreče!

NARAŠČAJ V DRUŽINI SO DOBILI:

KOČMAN Stane, elektroplovž; LOVRENČAK Ivan, elektroplovž; PRIVSEK Jože, jeklarna; KOPRIVNIK Janez, livarna sive litine; ŽLOF Friderik, elektroplovž; ANTLEJ Alojz, jeklarna; KOMPOLSEK Karl, elektroobrat; FERLEŽ Janko, skladišče; Tržan Mihael, razvojni oddelek; SMEH Vinko, jeklarna; ARTICEK Karl, elektroplovž; Tovornik Mihael,

mehanična delavnica; KAMPUSEK Vinko, livarna sive litine. Čestitamo!

REDNO UPOKOJEN JE BIL:

Zavšek Matija, rojen 30. januarja 1909 v Sentjanžu nad Storam, kjer še sedaj stanuje.

Od leta 1924 do 1952 je opravljal čevljarjska dela pri obrtnikih. V naše podjetje je vstopil leta 1958 in s prekinitvami delal do 1942. leta, ko je bil premeščen v Železarno Hafenberg, kjer je delal do leta 1945. Tega leta se je vrnil, nekaj časa še delal v tovarni šamota v Storam, od koder je avgusta 1944. leta vstopil v vrste narodnoosvobodilnega gibanja, kjer je bil do osvoboditve.

Po osvoboditvi je junija 1946 vstopil na delo v obrat valjarno, kjer je delal vse dokler ni dne 22. 9. t. l. izpolnil pogoje in bil starostno upokojen s 55. leti delovne dobe in 58. leti starosti.

Kadrovski sektor

V Železarni očitno ni fotografov amaterjev

V osmi številki našega glasila smo na zadnji strani objavili natečaj za dopustniško fotografijo. Navedli smo vse pogoje natečaja in za najboljše tri fotografije razpisali tudi nagrade v zneskih 5.000, 5.000 in 2.000 S-dinarjev. Rok za dostavo fotografij je bil 30. september 1967. Ker smo do danes prejeli fotografije le od treh članov naše delovne skupnosti smo sklenili podaljšati rok do 10. novembra 1967 v želji, da bi se več članov delovne skupnosti vključilo v natečaj. Prepričani smo, da bodo fotografi-amaterji tokrat »vzeli stvar resno«.

Uredništvo

je po vašem dobro in kaj slabo v obratu?

— Ne vem, če bom znala na to vprašanje odgovoriti, toda s preprostimi besedami bi rekla, da bi bilo najbolje, če bi bila cela šamotarna nova. Moram pa reči, da je danes marsikaj drugače, kot pa je bilo takrat, ko sem začela delati. Takrat ni bilo plina in so se peči kurile s premogom, zaradi česar se je zelo kadilo in vsi prostori so bili polni prahu, tako da se je komaj dalo dihati.

— Ali ste kaj slišali o tem, kakšno je stanje črne metalurgije v jugoslovanskem merilu in sploh o gospodarski situaciji našega podjetja?

— Samo kolikor izvem preko

našega obratovodje, ki nas seznaja o tem, kakšna naročila imamo, zakaj se za določeno vrsto opeke bolj mudi in zakaj za drugo vrsto opeke nimamo več naročil. Tako takoj vemo, ali nam gre, ali ne. Sicer pa mi delavci nimamo časa razpravljati, ker odkar je 42-urni delovni teden, moramo kar pošteno pljuniti v roke, če hočemo, da nadomestimo tisto pravo soboto, kajti peč mora biti polna...

— Potem vam proste sobote ne ugajajo?

— O, pa še kako! Sem vsaj enkrat na teden prosta, da lahko grem v Celje na trg in še kup drugih del imam planiranih za ta prosti dan. Pravěga

prostega časa pa nikoli nimam, saj si lahko predstavljate koliko dela je, če te čakata doma dva otroka, jaz pa, ko pridem iz »šihla«, začnem šele kuhati kosilo... Pravi počitek je edino dopust na Rabu. Tja grem vsako leto, ker je to res oddih kakor si ga želiš, pa čeprav samo enkrat letno.

— Slišali smo, da ste bili član obratnega delavskega sveta in predsednik komisije za varstvo delovnih dolžnosti. Ali bi nam lahko v tej zvezi kaj povedali?

— Samoupravni organi, mislim, da dobro opravljajo svojo funkcijo in da so v njih izvoljeni pravi delavci, o disciplini bi pa rekla, da je v našem obratu premalo. Morda so temu

krivi preblagi ukrepi, ki mnogim nič več ne pomenijo kot popisan »ceglc«.

— Ali berete »Štorskoga železarja«?

— Kakor imam čas. Obvezno pa preberem tisto stran, kjer piše, kdo se je poročil, kdo je odšel iz podjetja in sploh članke, ki govorijo o naših delavcih, ali kakih dogodkih v podjetju.

— Vaša neuresničljiva želja?

— Pošteno stanovanje, ker je to v starem internatu vlažno in neprimerno.

— Koga predlagate, da ga prihodnjič obiščemo?

— Tov. Krajšek Franca, ki je razgledan in bo vedel kaj več povedati.

M. M.

Kristijan Rozman

Vsaka ločitev je težka, še posebej težko pa se ločimo od ljudi, s katerimi smo več let skupaj živeli in delali. Ko je Rozman Kristl odhajal pred leti v pokoj, je bilo čutiti, da odhaja del jeklarne. Velika praznina je ostala za njim. Zakaj, Kristijan Rozman je delal v jeklarni 40 let. Redki so, ki vzdržijo toliko let pri odgovornem in težkem delu. Rozmani pa so del Štor in del železarne, zrasli so s podjetjem in težko se ločijo od dela v obratu. Šele, ko gre zares in je sila huda, zapustijo delovno mesto. Jeklar od prvega dne zaposlitve, je pridobil ob težkem delu vse več znanja in spretnosti, učil se je in napredoval do predelavca, do delovodje, pridobil je naziv topilca — specialista. Zdej je učil druge in jim dajal vzgled, kako je treba vztrajati ob vročini, prepihu in vseh nevarnostih, kako se jih je treba izogibati, preprečevati nesreče in proizvajati kvalitetno jeklo tudi v najtežjih pogojih, ob ročnem zlaganju in najrazličnejšem vložku. Po vojni so narekovale potrebe forsiran tempo proizvod-

nje, težko pa je bilo za surovine, težki so bili pogoji dela, samo preizkušeni jeklarji so lahko vztrajali in dajali vzpodbude še ostalim delavcem, vzpodbudo in vzgled. Rozman je znal s preprosto besedo in osebno prizadevnostjo voditi dnino, da je izpolnjevala odgovorne proizvodne naloge. Ko je odhajal v pokoj, je ob stisku roke marsikomu zastala beseda hvalečnosti in priznanja za dolgoletno tovariško sodelovanje in vzgojo, težko je izgovoriti vse, kar čuti srce ob slovesu od dolgoletnega sodelavca in učitelja. Od junija 1959 smo Rozmana še srečevali in izmenjavali mišljenja, preprosto, odkrito, tovariško. Skrbela nas je njegova vse bolj očitna bolezen, ki ga je vedno bolj mučila in končno priklenila na posteljo, dokler ji ni ob koncu septembra letos podlegel. Čeprav smo vedeli, da je to bila edina rešitev iz obupnega položaja težkega bolnika, nam je bilo neizmerno težko ob izgubi dolgoletnega strokovnega sodelavca, dobrega tovariša in prijatelja, ki ga bomo ohranili v lepem spominu.

Zahvala

Ob bridki in prerani izgubi našega očeta ROZMAN Kristjana se prisrčno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali, darovali cvetje in ga spremili na zadnji poti. Obenem se zahvaljujemo pevcem in govornikom za poslovilne besede ob odprtem grobu. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste mu izkazali zadnjo čast in spoštovanje.

Zalujoča rodbina Rozman

Filmi v Štorah

4. do 5. 11. 1967 »Lucija« — slovenski film.

11. do 12. 11. 1967 »Ladja norcev« — ameriški film.

18. do 19. 11. 1967 »V službi Panča Vile« — mehiški barvni film.

25. do 26. 11. 1967 »Pesem o pisanem balonu« — zapadno-nemški barvni film.

ŠTORSKI ŽELEZAR, Glasilo delovnega kolektiva Železarne Store — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik prof. Leopold Perc — Uredniški odbor: inž. Janez Barborič, Friderik Jernejšek, Anton Mackošek, Rajko Markovič, Stane Ocvirk, prof. Perc Leopold, Stane Sotter, inž. Niko Zakonjšek, in Ivan Zmahar — Tiska GP »Celjski tisk« Celje.

Mladina, vstopaj v vrste Partizana!

V sekcijah TVD Partizana — Kovinarja v Štorah je štekla redna vadba, pričelo je resno delo, redni treningi, seminarji za vodnike telesne vzgoje, vse po programu, toda ...

Pričakovati je bilo, da bo priliv v sekcije večji, številnejši. Res se pozna pri pionirjih, da imajo tudi popoldanski pouk. Zato je udeležba v vrstah pionirk in pionirjev podpovprečna. Menimo pa, da bi ob zanimanju staršev vključitev v vrste lahko obiskovalo vadbo v telovadnici TVD Partizana — Kovinarja večje število deklic in dečkov. Prav posebno pa bi lahko bil ta odziv močnejši pri mladinkah in mladinch. Tu pa zaleže največ ustna propaganda med samo mladino. Če hodi zdaj k vadbi 10 mladincev in 7 mladink, v povprečju seveda, je to povsem nezadovoljivo, še manj pa razumljivo. Sodobno opremljena telovadnica in zanimivost, privlačnost telesne vzgoje, bi morala v prvi vrsti privabiti mladince iz doma učencev poklicne šole, čeprav imajo v šolskem programu tudi pouk telesne vzgoje. Saj sta razgibanje in sistematska vadba za mladi rod prepotrebna. Tisti, ki že obiskujejo redno vadbo pri Partizanu — Kovinarju naj privabijo, privedejo s sabo še druge mladince, toda le take, ki jim je res le do smiselne vadbe. Ker je zamišljen trening mladincev obenem s treningom članov, med katerimi imamo nekaj vrhunskih telovadcev, bo

lahko vsak mladinec pri takih treningih užival in se obenem mnogo naučil. Pričakujemo več zanimanja za tako zdravo razvedrilo in krepitev telesa in duha, kot ga lahko nudi redna vadba v naši sodobni telovadnici. Prepričani smo, da bo tudi mladinska organizacija v Štorah propagirala zdravo in resno telesno vzgojo, to je udeležbo v vrstah TVD Partizana — Kovinarja. Novo vodstvo je pokazalo za to veliko zanimanja, upamo, da uspeh ne bo izostal.

R. U.

Male modrosti

Tri poti peljejo h gotovemu propadu: žene, igra in obrtnik v hiši.

Georges Pompidou

Vse to govoričenje o starosti je neumno. Kadarkoli postanem za leto starejša, postanejo drugi tudi.

Filmska igralka
Gloria Swanson

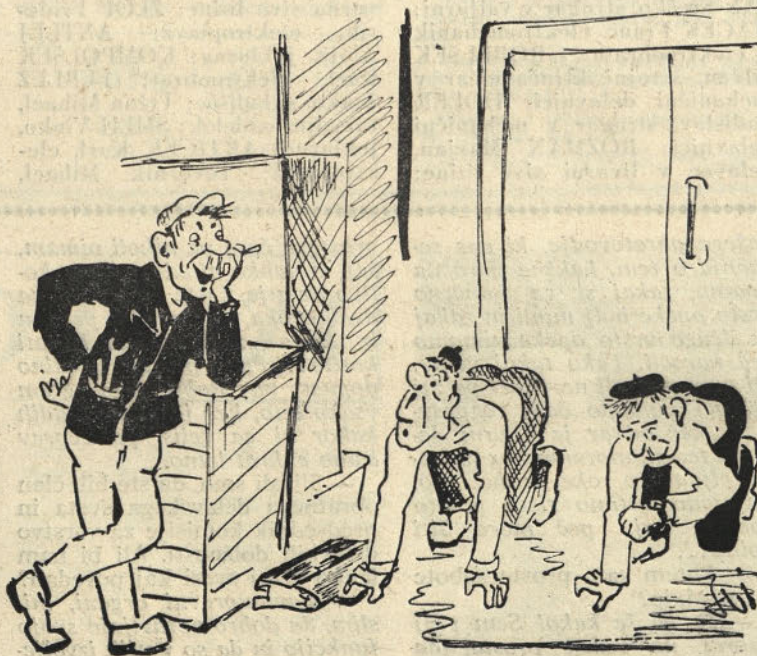
Kjerkoli se srečata dva človeka jih je navzočih dejansko šest: vsak od obeh, kakor sama sebe vidi, vsak, kot ga vidi drugi in vsak, kakršen je v resnici.

William James

Človek je edino živo bitje, ki se joče in smeji, kajti edino on pozna razliko med tem, kar je in tem, kar bi moralo biti.

Williar Hazlitt

10 minut pred drugo uro

»Pripravljene ... pozor ...«

Pisma bralcev

Piše nam JAGODIČ Franc, V. P. 8022 8, Vis, Dalmacija. Pravi, da se ima »še kar dobro«, le civilno obleko pogreša. Želi si »Štorskega Železarja«, da bi se malo razvedril. Vse skupaj lepo pozdravlja, posebno še delavce iz livarne sive litine. Želi, da bi se mu kdo iz livarne oglašil.

Oglašja se nam tudi FERLEZ Milan iz V. P. 8022/1—3, otok Vis, Komiza, Dalmacija. Vse pozdravlja in prosi za časopis »Štorski Železar«.

Tudi KADENSEK Alojz nam je napisal pismo, v katerem vse lepo pozdravlja. Vojni rok služi pri V. P. 1266 40—2, v Ajdovščini. Prosi za pošiljanje »Štorskega Železarja«. Uredništvo